Muller, O.F.
Zoologiae Danicae Prodcumus seu animalium
... 1779

 M.D.Ashton NOV 6 1947

found betw
p36-37

ZOOLOGIA DANICA

SEV

ANIMALIVM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORVM AC MINVS NOTORVM

DESCRIPTIONES ET HISTORIA.

VOLVMEN PRIMVM.

EXPLICATIONI ICONVM FASCICVLI PRIMI

EIVSDEM OPERIS INSERVIENS.

AVCTORE

OTHONE FRIDERICO MÜLLER,

REGI DANIAE A CONSILIIS STATVS, ACAD. SCIENT. ET CVR. BONON. HOLM. ET BOICAE, HAVN. NORV. BEROL. BERN. DANTISC. ET LOND. SC. SOCIET. LIT. SODALI, ACAD. PARIS. CORRESP.

HAVNIAE ET LIPSIAE,

SVMTIBVS WEYGANDINIS,

MDCCLXXIX.

[illegible] de St [illegible]

PRAEFATIO.

Siſtuntur hic Zoologis deſcriptiones animalium Daniae et Norvegiae rariorum, quorum icones ad viuum expreſſas *Zoologiae Danicae* faſciculus primus dudum in lucem editus exhibet. Lubuit icones et deſcriptiones ſeorſim formaque chartes diverſa publici iuris facere, ne, quorum res minus lautae eſſent, animalium noſci dignorum occaſio ob maius iconum pretium praecluderetur: nec tamen de caritate iconum iure queri quisquam poteſt; multi enim eiusdem argumenti libri longe maioris pretii ſunt, et quod imagines attinet mea opera publicatas, omnes et ſingulae et nouitate et raritate opus nulli ſecundum conſtituunt. Teſtari ſimul volui, me abhorrere ab iſta ingraueſcente libidine publicandi icones in pluribus libris decies iam expreſſas; hoc enim ſcientiam amoeniſſimam omnium et maxime neceſſariam, cujus acquirendae ſubſidia natura cuique ante oculos et in promtu poſuit, tantis ſumtibus inuoluit, vt amatores quoſcunque absterrere valeat. Limites dehinc mihi praeſcripſi, quos vellem quilibet Zoologus ſibi ducat obſeruandos, ea nempe tantum animalia, quorum vel nulla vel falſa figura exſtat, iconibus et quidem ad viuum exprimere et illuſtrare.

Faſciculus praeſens continet, duobus piſcibus exceptis, non niſi animalia e Vermium claſſe, portentorum feraciſſima: pleraque *marina*, pauca *inteſtinalia*, forma, generatione et oeconomia maxime ſingularia. Mens haeret, an ingentem figurarum varietatem, an inhaerentem cuiuis genti notas characteriſticas, aut cuiuslibet ſpeciei differentiales maxime miretur — mirabunda vero Numen benigniſſimum veneratur. Quae ſimplicitas in *Faſciolarum* variantibus ſpeciebus!

Quae in *Lernaeis* admirabilis partium et varia compoſitio! Quae in *Trichodis* et *Vorticellis* ſtupenda organorum exilitas! Qualis pompa in *Holothuriis!* Quae pulchritudo in *Doridibus!* Quanta organorum profuſio in *Nereidibus!* — Deum loquuntur haec omnia, ſpectatoremque attonitum reddunt. Me ſaltem adeo occupauerunt, vt ſupra humana erectus, ſanitatem ipſamque vitam vili penderem, dum liceret profunda marium et ſinuum percontari, viſceribus animalium ſpectandis immorari, et cum incolis mundi inuiſibilis vſum et conſuetudinem habere. Didici dehinc, creatorem optimum omnibus, quas non modo homo ſibi fingere poſſit ideas, ſed ipſi rationi aeternae poſſibilibus, formam, exiſtentiam et gaudia vitae largitum eſſe, earumque ectypa partim in orbe ſublunari, partim in reliquis ſphaeris homini indaganda et cognoſcenda ſepoſuiſſe.

Naturam et mores horum animalium parum noſcimus, in ſexu et generationis modo fere omnino ignari; maxima enim ex parte nuperrime innotuere, difficultatibusque quam plurimis premitur eorundem acquiſitio, conſeruatio et examen; quae tamen in iis anguſtia temporis, aliorum officiorum vices et vita valetudinaria obſeruare permiſerunt, hic deſcripſi.

Inſtrumenta, quae in detegendis ignotis animalibus adhibui, pro magnitudine obiecti diuerſa ſunt: animalium inteſtina ope *forcipis* et *lenticulae* ſimplicis (*la loupe*) perſcrutatus ſum; innumeras aquarum guttulas, vt animalcula ſpecifice noſcerem, ope *microſcopii* perluſtraui. Vtroque modo ſingulares incolas ſuo elemento et ſuae habitationi adaptatos inveni; et hic labor nec ſumtuoſus nec periculoſus eſt, in ipſo enim muſeo commode peragi poteſt, nauſeoſus tamen, ſi in viſcera maiorum animalium fiat excur-

excursio, vel in aqua foetente perscrutatio; huius enim guttula, licet animalculorum, viuidorum quoque, plena sit, tantum saepe foetorem exhalat, vt per interualla momento tantum eandem inspicere licuerit; viscerum, vt eorum viui indagentur hospites, per omnes et molestas intestinorum ambages mucosasque vermiculorum latebras perquisitio maxime solet esse ingrata. *Marina* vero inuestigare et maioris laboris et altioris indaginis est.

Praecipuum instrumentum, quo fundi maris et sinuum incolas extrahere conabar, erat *Sacculus* reticularis, ex funiculis cannabinis concinnatus, margine aperturae alligatus laminis quatuor ferreis ora exteriori acutis, vlnam longis, quatuor vncias latis, et in quadratum dispositis. Angulis laminarum exsurgebant quatuor bacilli ferrei, altera extremitate in annulum liberum iuncti. Huic annectitur funis ducentarum et plurium orgyarum longitudine. Saccus mari immissus pondere ferrei apparatus fundum plerumque petit, interdum diuersorum et contrariorum saepe fluminum maris inferiorum aduersa actione moleque ipsius funis plurium orgyarum in via retineri, nec fundum attingere creditur.

Fundo iniacens ope remorum aut venti modici trahitur, donec tractum quendam quaeuis obuia excipiendo confecerit. In cymbam denique retrahitur spe et labore, at opera et oleum saepe perditur, nubesque pro Iunone captatur, vel enim totus argilla fumante aut limo foetente, aut meris silicibus, aut testaceorum et coralliorum emortuorum quisquiliis impletur, vel saxis praeruptis et latebrosis cautibus implicitus horarum interuallo vel in perpetuum omnia experientis retrahendi inuenta frustrat; interdum quidem vnum et alterum *molluscum*, *helminthicum*, aut *te-*

ſtaceum minus notum in dulce laborum lenimen reportat; maria enim regionum frigidarum nec vegetabilibus nec animantibus, vti Zonae temperatiores et calidae ſcatent; haud raro enim plures horas absque vlla captura mecum operarii mei impenderunt, cum vtriusque Indiae ſinus adeo repleti dicantur, vt remorum motus fucorum et molluſcorum copia retardetur. Huc accedunt aëris intemperies, marisque in ſinubus et oris maritimis Norvegiae inconſtantia adeo praepropera et praepoſtera, vt aer calidiſſimus vix minutorum interuallo in frigidum, tempeſtas ſerena in horridam, malacia infida in aeſtu ferventem pelagum haud raro mutetur. Hanc mutationem ſaepius cum vitae periculo et ſanitatis diſpendio expertus ſum, nec tamen, membra licet fractus, animum demiſi, nec ab incepto deſiſtere potui. Diſcant dehinc hiſtoriae naturalis ſcituli, rariora naturae absque indefeſſo labore nec comparari, nec iuſte noſci.

In animalibus marinis, quorum enumerationem dedi in *Zoologiae Danicae prodromo*, conquirendis majorem aeſtatis et autumni quatuor annorum partem conſumſi, totum nempe ſinum *Chriſtianienſem* ab ipſa vrbe cum adiacentibus plurimis ſinulis vltra *Tönsbergam*, dein ſinum *Laurvigenſem*, *Helgerodenſem*, *Krageroenſem*, *Arendalenſem*, *Chriſtianſandenſem*, et tractum maritimum intra et extra rupes et ſcopulos ab vrbe *Krageroe* ad caſtellum *Flekkeröen* vſque antrorſum et retrorſum percontatus, ſeptuaginta minimum miliaria minutis portiunculis emenſus ſum; quasdam in altum mare excurſiones extra portum Laurvigenſem et Chriſtianſandenſem et vltra ſcopulos intra *Arendal* et *Riſoer*, at cum minori fructu inſtitui, ſinum imprimis *Dröbachienſem* omni ſtudio vel centies colens et recolens. Mare *balticum* praeterea, qua inſulas Daniae *Fal-*

ſtriam

ſtriam et *Lollandiam* alluit, ſinumque *Nicopienſem*, *Naſkovienſem* et *Rödbyenſem*, littusque *Geſſenenſe* indagaui, inde tamen, cum littora ad extenſionem miliaris et vltra mera vada, ſinusque vix duas vel tres orgyas profundi ſint, fructum fere nullum retuli.

Complectitur hoc volumen ſeptuaginta tres animalium ſpecies in maiorem cultorum hiſtoriae naturalis vſum latine et qua potui breuitate deſcriptas; ſequetur danica et germanica editio, quaeuis ſeorſim, quam primum per alia negotia licebit.

Primus iconum faſciculus deſcripta hic animalia quadraginta tabulis aeneis continens, *Hauniae* apud auctorem, *Lipſiae* apud clariſ. *Leske* hiſt. nat. et oecon. Profeſſorem, et Bibliopolam *Weygand*, *Hamburgi* apud Bibliopolam *Bohn*, non coloratus nempe pretio ſex, coloribus vero ad viuum pictus duodecim imperialium proſtat.

Secundus iconum faſciculus nunc ſub prelo fervens, plurima *marina*, pauca *inteſtinalia* offert, nec vltra tertium ſpondeo, cum vires corporis animum indies derelinquant, nec ſocium aut veſtigia prementem commilitonem reperire contigerit. Genera minus nota, quorum plures ſpecies in patria inueni, *Hydrachnas* nempe, *Monoculos* et *Taenias* ſingulari quodvis opere edere maiori reipublicae litterariae vſui eſſe reor. In votis quidem adhuc eſt, piſcatoribus *Bergenſibus*, cum retia *Gadis*, *Clupeis* et *Pleuronectibus* capiendis in ſyrtibus et collibus ſubmarinis arenoſis expoſita retrahunt, in alto maris adeſſe, rariora *molluſca* et *Cellulana* ſimul inhaerentia occupaturus, at hancce voluptatem aliis, quibus aes triplex circa pectus erit, concedere cogor.

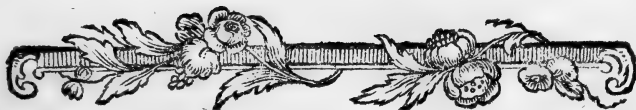
ANIMA-

ANIMALIVM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORVM AC MINVS NOTORVM

HISTORIA.



Tab. I. II. III.

HOLOTHVRIA ELEGANS.

HOLOTHVRIA tentaculis viginti racemoſis, corpore papilloſo, ſupra rubeſcente, ſubtus albo.

Zool. Dan. prodr. n. 2804.
Ström. Söndmör I. pag. 205.
Gunn. Act. Stockh. 1767, t. 4, f. 3.
Dan. den Smukke Strand-ſpröyter.
Norv. Söe-mige.
Long. 8-11 vnc. diam. max. 1½-3 vnc.

CORPVS ſubcylindraceum, elongatum, ſupra conuexum, roſeum, papillis acuminatis albis, maioribus ſerie ſextupla remotis raris, minoribus ſparſis; ſubtus planiusculum, album, papillis depreſſis.

APERTVRA ORIS infra verticem flaua, peripheria rubra, lineisque diametralibus inſtructa, fimbriaque papillis acutiuſculis cincta.

TENTACVLA viginti, racemoſa mihi videbantur et ſubfuſca, vix apice plana, retractilia et exſertilia, os centrale ambientia.

APICE EXTREMITATIS oppoſitae apertura circularis; quam ſenſim dilatari et corripi, bullasque aereas in viuo animali, aquam vero nunquam, ne quidem in preſſo et in aqua demerſo, emittere vidi; huic aperturae calamum immittere potui.

CVTIS externe in altero ſpecimine punctis minimis rufis adſperſa erat, faſciae muſculares ſimiliter in vtroque. Vtrumque poſt paucas horas in aqua marina periit;

 riit;

riit; id quod plurimis marinis euenit, forte ob mutatum aquae ſtatum. Dum forcipe ſecarem, cutis mihi tendinea, craſſa et duriuſcula ſentiebatur, ab interiori latere glabra, transuerſim ſtriata, ſtriis ſubtilibus, taeniisque ſeu faſciis latis quinque laeuibus longitudinalibus aequaliter diſtantibus; hae ſulco medio cuti affixae, latere vtrinque liberae ſunt; qualis in figura I, tab. VII. *Bohadſchii* ſiſtitur; hae taeniae muſculorum munere funguntur corpus Holothuriae contrahendo et extendendo.

INTESTINVM rectum, craſſum, teres, a pariete cutis liberum, triplici ſerie longitudinali interiora occupat; excrementis terrenis refertum, nigrum; vacuum, album et pellucidum; fulua et gelatinoſa ſubſtantia paſſim obductum; huic longitudinaliter adiacet aliud vas hyalinum paſſim in membrana tenui vaſcula ſubramoſa emittens; hoc in *Bohadſchii* Hydra liquore viridi repletum dicitur. *Inteſtina coeca* ſuperne faſciculatim varie ramoſa et luteſcentia abſque punctis rubris oeſophago adhaerebant. Pinguedo ramoſa lanuginis albae inſtar inteſtino incumbebat.

In ipſa fauce *annulus* articularis albus, haud obſcurus; vix dentatus dici poteſt noſter; huic introrſum annexa ſunt *tentacula*, extrorſum *filamenta* acuminata alba; in noſtra nec punctata nec maculata. Ab annulo dependere videtur veſicula pellucidiſſima, oualis, ſubtiliſſime ſtriata; in fundo veſiculae transparet lapillus albus.

In maiori exemplari inteſtina coeca atomis ſphaericis farta vidi; an *ouaria?* alia corpuſcula ſphaerica alba illis maiora gelatino hyalino ſolito cincta paſſim circa inteſtina reperi; an *ovula?* Tentacula cylindrica alba, apice marginali racematim fiſſa; laciniae introrſum tuberculis minimis fuſcis obſitae, extrorſum nudae.

Corpus

Corpus inflare, et pro lubitu attenuare valet.

Deſcriptio Holothuriae *tremulae Linnaei* et *Gunneri* Act. Stockh. 1767, t. 4, f. 3, noſtram ſiſtit; figura vero nimis rudis eſt; nec eadem, quamuis ita *Linnaeus* ait, cum *Bohadſchii* Hydra eſt; nec motum tremulum vnquam vidi. Manu prehenſa aquam e foramine poſtico tanquam e ſiphone vltra tres vel quatuor vlnas proiicit, quod mihi ſpectaculum omnes praebuerunt; aquae vero immiſſa nulla, mihi ſaltem, aquam vibrauit.

In ſinu Dröbachienſi, anno 1774, in fundo piſcium multitudine celeberrimo Stormeien, duas ſimul 80 orgyis ſemel extraxi; ſeſe inflare et aliquantum contrahere, excrementa quoque e parte tentaculis cincta excernere vidi; an vero merus limus ori adhaerens eſſet, an vera excrementa, haereo; haec tamen eſſe, perſuadere videtur contra auctorum ſententiam defectus connexionis inteſtini cum apertura poſtica omnis.

Anno 1775 maius ſpecimen expiſcatus ſum; hoc mihi phaenomenon maxime ſingulare *Bohadſchii* conſpiciendum praebuit; totum enim inteſtinum craſſum cum oeſophago et adhaerente pinguedine excreuit; inteſtina vero coeca et veſicula annulo appenſa remanſere; haec in nouo ſpecimine hyalina, absque omni ſtria, ouata, vnco appendiculata; nec vllus in hac lapillus adfuit; illa filamenta tenuiſſima inaequalis voluminis.

A *Bohadſchii* Hydra praecipue differt, quod nullis omnino tentaculis cylindricis ventralibus inſtruatur, quod veſicam habeat etc.; plura tamen communia habent.

Mentula marina *Planci* conch. t. 8. f. A, B, et aliorum noſtra eſſet Holothuria, quantum ex prauis figuris coniicere licet, niſi obſtarent glandulae perforatae viſco-

ſum humorem excernentes, quae in noſtra minus obtinent; lubentius erit Hydra *Bohadſchii*, in qua tubuli ventris perforati conſpiciuntur. Inteſtina ſponte ex ano procidere, ante *Bohadſchium*, *Planco*, *Rondeletio* et *Redi* ſaltem innotuit.

Holothuria tremula Chinenſium palato grata dicitur. *Pall.* Reiſen 3 Th. S. 109.

Plures figura maiores, quaedam minores ſunt. conf. *Vand.* diſſ. p. 89. t. 3, f. 1, 2, 3.

Noſtris accedunt *Fiſtularia maxima* Forſkahlii t. 38, f. B. et *impatiens* t. 39, f. B; t. 39, f. A vero *tremulae* Bohadſchii affinis eſt. Aquam longe diuque tanquam ex ſiphone proiicere recte meminit *Forſkahlius*, foramen poſticum vero hallucinatione pro ore ſumſit.

Tab. 1. Totum animal naturali magnitudine monſtrat.

Tab. 2. Interiora animalis, faſcias nempe cutis muſculares, inteſtina, inteſtinula ſeu ouaria, vaſcula pinguida, veſicam, maxillam ad dextram et tentacula ad ſiniſtram exhibet.

Tab. 3. f. 1. Inteſtina, quo ſitu per foramen poſticum in agone mortis exploſa ſunt.

f. 2. Veſicam ſingularem.

f. 3. Vaſa pinguida prout e foramine poſtico protrudebantur, aucta magnitudine.

Tab.

Tab. IV.

HYDRA SQVAMATA.

HYDRA coccinea, capite mutabili vndique cirrato. *Zool.* Dan. prodr. 2786.

Molluſcum Berl. Beſch. 1. t. 5, f. 3, 4. p. 406.
Hydra multicornis nuda, clauata, tentaculis 14 ſparſis, ſubulatis. *Forſkahl.* anim. p. 131, t. 26, f. B, b.
Dan. Skael-polypen.

Animalium, quae Zoophyta dicuntur, nullum elegantius, obſeruatorique magis gratum eſſe poteſt.

CAPVT coccineum pinnis ſeu cirris albis 6-15 ſparſim ornatum; *pedicellus* quadruplo capite longior albus, ſquamis orbicularibus caput verſum varie et aceruatim obſitum.

Ope microſcopii ex materia mucida fucum veſtiente ortum ſumere videntur; ſubſtantia gelatinoſa; pedicellus albus pellucidus, cuius medium percurrit medulla rubra in ipſum caput producta; hoc quoque albedine pellucida cingitur, et varias formas induit; vel enim clavatum apice acuminato, curuato aut orbiculari, vel adeo retrahitur, vt merus orbiculus coccineus conſpici poſſit. PINNAE e capite prodeuntes pellucidae albae, pro lubitu animalis vel extenſae anguſtantur, vel aliquantum retractae incraſſantur et curuantur, apice paſſim ſubgloboſo.

SQVAMVLAE in vnicum acervum iuxta baſin capitis, in quibusdam in duplicem, alterum in pedicello parumper a baſi remotum, congeſtae maximam attentionem merentur; eiusdem ſubſtantiae cum Hydra, albae,

pellucidae orbiculares, medio linea perpendiculari rubra; sessiles videntur et reuera pedicello minimo stipiti adhaerent. Oua, an gemmae essent diu dubius fui, donec, vti suspicabar, in fuco deciduas progerminare viderim.

Squamae in exemplari *Havniensi* et in *Forskahlii* defuere; ouula enim non omni tempore adsunt. Inter fucos ad fundum maris inueniri dicitur, rectius in ipsis fucis versus superficiem aquae fluctuantibus.

In fuco *vesiculoso* raro in littore *Wennebech* Christianiensi, ac in palis portus *Havniensis* reperi.

F. 1. Congeriem in frusto fuci vesiculosi naturali, f. 3. aucta magnitudine f. 2. ouulaque valde aucta exhibet.

Tab.

Tab. V.

PATELLA ANOMALA

PATELLA testa rudi, fusca, orbiculari vertice submarginali. *Zool.* D. prodr. 2870.

Dan. Haar-Kröllen.

ANIMALCVLVM ab inhabitante patellarum limace toto coelo diuersum, testa vero generi conuenit, substantia tamen penitius inspecta aliquantum diuersa est.

TESTA integra suborbicularis, extus scabra, inaequalis, variolosa, fusca, vertice marginem versus posito, subacuto, integro, intus albido-caerulescens foueolata, oculo armato confertim punctata.

Vermis singularissimus constat lobis duobus spiralibus seu cincinnis binis carnosis, albis, fimbria ex cirris capillaribus confertissimis, rigidiusculis cinctis. Hi cincinni annectuntur funiculo duplici caerulescente, testae et saxo adeo adhaerente, vt ab vtroque non absque dilaceratione, remanente semper in testa et in saxo aliqua corporis mole, auelli queat.

Cincinno quaelibet ramificatio fusca cornua damae referens tegitur; in ipso lapide, testa auulsa, residua ouulis flauicantibus vndique obsita conspicitur.

Hanc esse Nummum Brattensburgensem auctorum, conf. Fn. su. 1347, ed. 1746, ex adiectis figuris verosimile videtur, at ille biualuis est.

In saxis et testis biualuium passim; primo aspectu et tactu inaequalitates lapidis, cui insident, non testaceum quid crederes.

Fig. 1. Saxum tribus patellis paſſim obſitum ac vnius ouaria ramoſa derelicta, teſtamque Serpulae ac fruſtum Milleporae polymorphae exhibet.

Fig. 2. Faciem exteriorem

Fig. 6. interiorem patellae

Fig. 3. vero ipſum inhabitatorem naturali magnitudine offert.

Fig. 4. Animalculum cincinnatum ligamentis et muſculis teſtae adhaerens aduerſa parte aucta magnitudine monſtrat.

Fig. 5. lobos ſpirales cirratos e teſta euulſos auerſa parte exhibet.

Fig. 7. ouaria ramoſa muſculorumque veſtigia aucta magnitudine.

Fig. 8. ouula maxime aucta.

Tab.

Tab. VI.

SPATAGVS PVRPVREVS.

SPATAGVS cordiformis, ſpinis maioribus raris albis. *Zool.* D. pr. 2850.

Dan. Purpur-Hiertet.
Echinites cordatus vulgaris. *Luid.* 964.
Echino-Spatagus cordiformis; marino-terreſtris, anglicus. *Breyn.* Sch. t. 5, f. 5, 6.
Spatangus purpureus. *Leske* additam. ad *Klein* echinod. p. 171. t. 43. f. 3, 4, 5. t. 45. f. 5.

Hic inter pulchriores locum obtinet, dum in viuis natiuo colore et ſpinulis varii voluminis vndique obſitus ſpectatur. Figuram cordatam exacte ſiſtit.

Supra conuexus ſulco verticali, ſtriaque laterali bicrura ex minimis ſpinulis vtrinque deflexis conflata; maiores ſpinae ſeu aculei confertiſſimi deorſum deflexi; maximi ſeu longiſſimi acutiſſimi, deorſum curuati, plerumque quinquefariam ſparſi ſunt; hi albiſſimi, reliqui purpurei coloris ſunt. Subtus planiuſculus ſpinulis acutis inter maiores et maximas mediis vtrinque obſitus; diſco vero aculeis obtuſis ſeu ſubſpathulatis diuergentibus ornatus; minus enim ſpathulati et compoſiti ſunt quam in Spatago flaueſcente *Zool.* D. prodr. 2849. *Os* ſubtus rima transuerſa, 26 penicillis purpureis mobilibus cincta. *Anus* in margine poſtico.

INTERANEA nulla omnino alia, quam inteſtinum ratum, et faſciculi tres molecularum albarum, qui vel ouaria vel miram pinguedinem conſtituunt. *Inteſtinum* conſtat tunica ſubtiliſſima, mera terra vndique farta ab ore ſeu rima teſtae media per tres anfractus totum interius occupantes ad anum productum. *Ouaria* ope funiculi

niculi medio dorſi adhaerere videntur. Tentaculorum nulla veſtigia. Sola foramina conſpexi, haec tamen tentaculis minimis producendis et reducendis inſeruire nullus dubito.

Purpureus color in mortuo verme in griſeum transit.

Huius petrefacti icon paſſim aere inciſa exſtat, naturalis vero nullibi, niſi in additamentis ad *Kleinii* echinod. quae eſt haec noſtra recuſa. Aculeis et ſpinulis orbatus paſſim, iisdem vero inſtructus rariſſime in Muſeis occurrit.

In ſinu Dröbachienſi ad inſulam *Kaholm* raro.

Fig. 1. Spatagus pronus naturali magnitudine.

Fig. 2. Aculeus dorſi maximus amplificatus.

Fig. 3. Spatagus ſupinus naturali magnitudine.

Fig. 4. Aculeus ſpathulatus cum nodulo, in quo mouetur, amplificatus.

Fig. 5. Tentaculum penicilliforme valde auctum.

Tab. VII.

MEDVSA HEMISPHAERICA.

MEDVSA coſtis transuerſalibus quatuor, tentaculis globulisque marginalibus, margine integerrimo. *Zool.* D. pr. 2822. *Linn.* ſyſt. 1098, 9. Act. helu. 4. p. 38, t. 4, f. 7.

Dan. Kalot-goplen.

Diam. 2 lin.

Animalculum ſingulariſſimum, difficulter detegendum, adeo pellucida et hyalina eſt materies, ex qua componitur, vt nec nudo, nec armato oculo vllo modo interdiu videatur; nudis oculis ex ſolo motu viuum quid agnoſcitur, armatis globuli, ligamenta et filamenta conſpiciuntur. Materies ipſa ad lucem nocturnam primum in conſpectum ſubit ope microſcopii, ac punctulis minimis conflata cernitur. Hemiſphaerium eſt, vertice quadrato (in quo aliud minus quadratum flauum) inſtructum; a quouis huius angulo deſcendit ligamentum ad peripheriam vſque; ligamento adhaeret corpuſculum ouatum aliquantum a peripheria remotum, ac in ipſa peripheria globuli ſedecim flauicantes filamento flexuoſo pendulo inſtructi. Infra, peripheriae annexae ſunt laciniae intus vergentes, ipſique vertici ſubtus affixum eſt organum quadrilobum mobile. Filamenta ſeu tentacula dicta recta extendi et corripi poſſunt.

Motus in Meduſis ſolitus, contractilis, et extenſilis, ſeu periſtalticus totius corporis.

In ſinu Dröbachienſi rariſſima.

Fig. 1. Meduſam naturali magnitudine, reliquae ampliatam ſiſtunt.

Fig. 2. a latere viſam.

Fig. 3. ſupernam ſuperficiem in dilatatione.

Fig. 4. infernam in contractione, ac

Fig. 5. tentacula valde aucta exhibet.

Tab.

Tab. VIII.

ASCIDIA MENTVLA.

ASCIDIA compreſſa piloſa, ſacculo rubro, aperturarum altera laterali. *Zool.* D. pr. 2724.

Mentula marina; pudendi marini altera ſpecies. *Geſn.* p. 154, f. 1.
Mentula marina. *Ionſt.* t. 20, f. 2.
Pudendum alterum. *Rond.* piſc. 2. p. 129.

Dan. Nyre-Söe-pungen.
Isl. Konu pungur.
Germ. Meer-Schaam.
Gall. Le vit de mer.

Aſcidiarum ſingulariſſima. Maſſa informis cinereoflaueſcens quadratum irregulare ſiſtens; ſubſtantia craſſa gelatinoſa, duriuſcula, ſubpellucida, reiectamentis corallinarum et fucorum paſſim obſita.

APERTVRAE binae (ſaepe obſoletae) mammillaeformes, pallide rubentes punctis ſparſis ſanguineis centrum verſus corrugatae; pro figura maſſae, quae ab adiacentibus corporibus determinatur, vel vtraque lateralis, vel altera plerumque terminalis.

INTERANEA conſtant *ſacculo* carnoſo, rubro, vacuo, vndique libero, aperturis parte productiore inhaerente; altero ſacculi latere incumbit maſſa oualis albicans, pinguedine farta, membrana ſubtiliſſima cincta, ex pellucenti inteſtino colorem luridum exhibens. In ipſo inteſtino aliud inteſtinum reperi; hoc vacuum, illud vero moleculis terrenis circa inteſtinum medium repletum erat. Alterum ſacculi latus ruberrimum lineolis albis ſparſis ornatur.

Bina

Bina ſpecimina reperi; in alterius cute tria indiuidua Mytili *diſcordis* nidum ſibi fecerant, ſeu potius gelatina pellucida inuoluti erant, viui adhuc et quaſi absque moleſtia, ſingulari ſatis phaenomeno. Cultro gelatinam diſſecui, Mytilumque pulcherrimum, rariſſimumque, qui ſeſe ligamentis capillaribus cuti affixerat, extraxi. Alteri extus inſidebat Aſcidia iunior coccinea.

Haec in mentem reuocat Microcoſmum marinum *Redi* in actis erudit. 1686. p. 48. t. 2. f. 1. expreſſum, quem vel noſtram Aſcidiam vel congenerem eſſe ſuſpicor.

In ſinu Dröbachienſi circa inſulam *Haaöen.*

Fig. 1. Aſcidiam integram cum inſidente iuniore exhibet.

Fig. 2. eandem ſecundum longitudinem diſſectam, ſacculum dehinc et maſſam oualem inteſtinorum.

Fig. 3. foueam in cute cum Mytilo ex eadem deducto.

Fig. 4. ſpecimen diuerſum, diſſectum, vt alterum ſacculi latus lineolis albis inſcriptum appareat.

Tab.

Tab. IX.

TRICHODA TRANSFVGA.

TRICHODA latiuſcula antice crinita, poſtice ſetoſa, altero latere ſinuata, altero mucronata. *Zool. D. pr.* p. 281.

Dan. Spring-Spilleren.

Animalculum nudo oculo inconſpicuum, oblongum, pellucidum, interaneis indiſtinctis; ſupra ad medium vſque et vltra conuexius, dorſo interaneis vacuo, poſtice in membranam latiuſculam, depreſſam et quaſi productam; haec truncata eſt, caudaque dici poteſt, alterque eius angulus in breuem cuſpidem producitur. Subtus e cauda propendent *ſetae* quatuor vel plures curuatae, pediformes, vix vltra finem caudae porrectae. Altero margine prope caudam coarctatur corpus ipſum, altero ſinuatum eſt, apice vero pilis breuiſſimis ludentibus, duos interdum faſciculos momento conſtituentibus inſtruitur.

Dorſo plerumque, interdum ventre mouetur; parumper lente gliſcit, mox vero corripitur et aliquantum recedit; reiteratur proceſſus et concitatum refugium. Haud raro correptione ope ſetarum poſticarum e conſpectu et quaſi in aërem ſeu extra guttam ſubinde ab vna ad alteram guttae plagam aufugit.

Huius quaedam indiuidua mihi copula iuncta viſa ſunt: antica pars adeo poſticae alterius incubuit, vt frons alterius, qua parte ſinus conſpicitur, affixa eſſet, ſicque firmiter cohaeſerint. Poſt ſeparationem organum quoddam porrectum momento temporis conſpiciebatur. Coniunctorum ſitus vix diuiſionem transuerſalem indicare poterit, dimidium enim anterioris animalculi corpus, ſeu poſtica pars anticae poſterioris parti ſubiacebat *). Natatus in copula et in inſtanti diuiſione in animalculis aeque perficitur.

Fig. 1. Quinque Transfugas, primum ſupino, ſecundum et tertium prono ſitu, quartum et quintum copula iunctum exhibet.

TRI-

*) Hoc licet ſaepius viderim, penitiore tamen indagatione et meliori microſcopio dignum eſt.

TRICHODA INQVILINVS.

TRICHODA vaginata, folliculo cylindrico, hyalino, pedicello retortili. *Zool.* d. prodr. 281.

Dan. Lögte-Spilleren.

Inter minima animalcula haec eſt, opeque lentis No. 4 ſimplicis microſcopii oculus tantum punctulum mobile percipit.

FOLLICVLVS ſeu vagina ouato oblonga, teres, hyalina, adeo pellucida eſt, vt maxima amplificatione margo tantum linearis et quidem oculo obſeruationibus inuiſibilium adſueto percipi queat. Huic innatum eſt animalculum, quod VORTICELLAM pedunculatam dici crederes, donec defectus rotationis ciliorum ac micatio pilorum in Trichodis ſolita hoc animalium nouitium his vindicaret, licet re vera ob pedicellum inter vtrumque medium ſit.

CAPITVLVM crateriforme moleculis obſcuris repletum, apice halone forte ex rotatione ciliorum occulta cingebatur; haec aliquamdiu ne armatis quidem oculis percipere potui, poſtquam vero in maioribus ſeſe conſpicienda praebuere, pilorum nomen aptius conuenire ob micationem absque rotatione videbatur. Saepe organum pilorum pectinis inſtar dilatatur, tum dentes extremi diſtinctiores nigricantes, medii vero gelatino hyalini, quilibet varie mobiles, videntur.

PEDVNCVLVS hyalinus medium vaginae percurrit, baſi interdum lateri affixus; quoties contrahitur, pili conduntur, capitulum demergitur, ac lineae laterales vaginae tanquam ſetae porrectae proſtant. Lente capitulum rurſus exſurgit, pilis ſeu tentaculis rarioribus in itinere paſſim porrectis, demum oſtium vaginae occupat, nutri-

 tioni

tioni intentum pilos motitans. Hoc quoque intra vaginam moueri apicemque capitis porrigi vidi.

Motum circa puluifculum, cui plerumque adhaeret, lentum cjet; vel capite in extremo vaginae haerente, ope pilorum, vehementer circumnatat; vel bafi vaginae, nefcio quo medio, cum glaberrima fit, in gutta affixum, vel perpendiculariter vel oblique porrectum, motum in aqua continuum ac correptionem apicis capituli alternam profequitur.

Duas fecundum longitudinem connatas offendi; bafis vaginae fuperioris feu anticae, apice inferioris impofita erat, ac haec ab illa in omnem fenfum trahebatur: tandem antica fefe a poftica diuellebat.

Quasdam vidi, quarum capitula triplo maiora erant, ac totam fere vaginam occupauerant pedicello vel inconfpicuo vel breui; vaginam quoque binis animalculis habitatam cum fuis pedicellis.

Propagatio dehinc peragitur, dum animalculum craffius folito factum, medio transuerfim diuiditur, bafisque anticae partis pedicellum, pofticae vero organum pilorum explicat, quo vero medio vagina difpefcatur, haud concipio.

In aqua marina recenti et pura, etiam in non renouata tota fere hyeme 1776, 1777 et 1778.

Fig. 2. Inquilinum nouies vario fitu fiftit; fquamulae vaginae in quinta figura adhaerentes funt *Monades* cohabitantes. Series fecunda matres grauidas feu potius inftanti diuifioni maturas, ac vltima figura matrem in duo animalcula iam enatam.

TRI-

TRICHODA LYNCASTER.

TRICHODA ſubquadrata, roſtro obtuſo, diſco pedicellis micantibus. *Zool.* d. prodr. 281.

Dan. Glimmer-Spilleren.

Prima facie valde refert Trich. *Lynceum*, *Verm. terreſtr.* et *fluuial.* 87., ſatis tamen, praeterquam marina, diuerſa eſt; oculo nudo inconſpicua, nec ante elapſum menſem in aqua marina ſeruata mihi obuenit.

Corpus membranaceum, ſubquadratum, compresſum, baſi poſtice productum, antice mucrone auctum, medio truncatum ſetis paucis porrectis: apice ſubroſtratum pilis ſub roſtro raris. In aduerſa corporis parte lineae duae longitudinales curuatae, ac tres ſeries pilorum pediformium micantium transuerſales, globulo mobili articulatorum; pars auerſa vero pilei inſtar medio in colliculum pellucidiſſimum eleuatur, ora dilatata.

Inceſſus fit vel vacillando in ora corporis acuta, vel lente et interrupte in corporis conuexa parte gliſcendo.

In aqua marina diu ſeruata haud frequens.

Fig. 3. quatuor *Lyncaſtros* monſtrat, ſecundum in motu vacillante.

Tab. X.

HOLOTHVRIA SQVAMATA.

HOLOTHVRIA tentaculis octonis subramosis, corpore supra scabro, subtus molli. *Zool.* d. prodr. 2810.

Dan. Skael-Strand-spröyteren.

Inter *Patellam*, *Ascidiam* et *Holothuriam* et *Doridem* ambigere videtur, characterem cuiuslibet simulans.

Prima facie *Patellam* mentitur, eius enim instar saxis adhaeret, tegumento duro, squamuloso conditur, saxoque soluta, superficies infima Molluscum glabrum, qualis pes in *Limace*, papillis minimis cinctum prodit; penitius inspicienti in superficie conuexa binae eleuationes remotae, aperturas *Ascidiae* reuocant; denique patientiori indagatori altera eleuatio aperitur, octoque tentacula alba pinnatifida sese pandunt, proque lubitu singulatim mouentur, ideamque *Actiniae* reuocant. In altera eleuatione nullam vnquam aperturam detexi, etiamsi eandem suspicatus essem, squamulas tamen secedere, areamque nudam apparere, ac efflorescentiam vti *Dorides* minari, rursusque recedentibus squamulis tegi, rarissime vidi.

Armato oculo puncta albida, sparsa in squamulis conspiciuntur.

Saxis sinuum Norvegiae adhaeret haud frequens; simile Molluscum oui gallinacei magnitudine ex insulis Curilicis accepisse in litteris refert clarissimus *Pallas*.

Fig. 1. Holothuriam *squamatam* superne visam naturali magnitudine clausisque aperturis.

Fig. 2. eandem, tentaculaque explicita, aucta magnitudine.

Fig. 3. eandem inferne visam naturali magnitudine.

HOLO-

HOLOTHVRIA PENICILLVS.

HOLOTHVRIA tentaculis racemofis octo, corpore offeo pentagono. *Zool.* d. prodr. 2808.

Dan. Penfel - Strand - fpröyteren.

CORPVS inuerfe conicum, penicillum non inepte referens.

TENTACVLA racemofa, fafciculata, granulofa, lutefcentia octo.

COLLARE fufcum margine vtroque nigro, pone collum annulus granulofus pallidus.

CORPVS feu truncus albus, angulatus, glaber, cartilagineus, decem quafi tigillis longitudinalibus offeae fubftantiae compofitus; horum alterni bafi feu iuxta collare lobo carnofo pendulo inftruuntur, a medio ad apicem vsque fulco cauati funt, alterni bafi vtrinque foffula notati, medio abrupti funt. Apex omnium corpore fubfphaerico carnofo luteo, vertice perforato terminatur.

In fedimento argillofo finus *Dröbachienfis* femel tantum reperi, an vero integrum fpecimen, an Holothuriae pars fit, nondum mihi perfuadere potui.

Fig. 4. Penicillum, qualem inueni, exhibet.

HOLOTHVRIA FVSVS.

HOLOTHVRIA tentaculis denis, corpore fuſiformi tomentoſo. *Zool.* d. prodr. 2809.

Dan. Spindel-Spröyteren.

Corpus teres, antice et poſtice acuminatum, molle, griſeum, ſquamulis minimis ſubrugoſum, filis breuiſſimis flocci inſtar vndique veſtitum. Altera extremitate rarisſime protruditur (in pluribus enim ſemel tantum contigit) corpus infundibuliforme, cauum, quod os et oeſophagus, baſi attenuatum apice dilatatum, orbiculare, margine tentaculis pinnatis decem, binis abruptis, cinctum, centro perforato. Altera in quibusdam, in aliis medio corporis protruditur faſciculus filamentorum luteorum, quae pellucida ſunt et ſerie ouulorum repleta, hinc ouarium.

In argilla ſinus *Dröbachienſis* vltra 60 orgyas, cum Holothuria *Penicillo*.

Fig. 5. H. *Fuſum* tentaculis porrectis et vaſculis ouiferis protruſis naturali magnitudine.

Fig. 6. Os, oeſophagum, tentacula octo integra, duo abrupta, aucta magnitudine ſiſtit.

Tab.

Tab. XI.

PENNATVLA MIRABILIS.

PENNATVLA ſtirpe filiformi rachi diſtiche pennata: pinnis lunatis remotis alternis. *Linn.* Syſt. p. 1312. *Zool.* d. prodr. 3074.

Pennatula ſimplex alba, calyculis recuruis alternis, octodentatis. *Pall.* Zooph. 216.

Polypus mirabilis. *Muſ.* Ad. Fr. p. 96. t. 19. f. 4. *Amoen.* acad. 4. p. 257.

Act. angl. 53. t. 10. f. 17.

Dan. Straae-Söe-fiaeren.

Long. 3 – 16. vnc. diam. ¼ lin.

Haec animalculorum potius concatenatio, quam animal, ante me a nemine viua viſa eſt, quantum ex deſcriptionibus et figuris auctorum colligo; *Linnaeus* et *Pallas* cadauer in Muſeis Regis Sueciae et Principis Arauſionenſis examinarunt; ille idem in *Muſeo* Ad. Fr. pingi curauit, et *Ellis* ex hoc in Act. angl. figuram transtulit. Hinc deſcriptio in *Amoenitatibus* et in *Muſeo* aeque curta et minus accurata; in hoc enim dicitur ſeta filiformis, rigida, ſemipedalis, cui inſident alternatim lunulae ciliares, gelatinoſae albae, omnes ad alterum latus verſae, in illis Pennatulae *phosphoreae* admodum affinis, alba, cum reuera a *phosphorea* toto coelo diuerſa ſit; ſoloque oſſiculo aliquatenus conueniat. Clariſſimus *Pallas* dehinc ambigit, an non potius Gorgoniis annumeranda ſit; oſſiculum calcareum vero, parenchyma carnoſum ac Hydrae diſtinctae eam *Pennatulis* vindicant.

RACHIS ſeu oſſiculum teres, aequale, longum, vtrinque truncatum, flaueſcens, flexile in ſpirales in recenti ſtatu absque fractione, inueteratum vero cum talitro frangitur, eburneo haud abſimile. Parenchyma carnoſum rufum totum oſſiculum inueſtit, ſummo apice ex-

 cepto,

excepto, ac ab apice ad basin vsque in laminas lunatas concolores et polypiferas alternatim efflorescit; margo laminarum, qua apicem spectat, Hydris cylindricis octo, et quaelibet totidem tentaculis instruitur.

Ossiculum calcareae, epidermis vero et laminae polypiferae, carneae et gelatinosae substantiae sunt.

Basis seu extremitas fundo argilloso infixa ex parenchymate carnosiori seu lamellis, quarum Hydrae nondum euolutae sunt, crassior ac vtrinque serrulata est; in distantia tamen dimidiae vnciae iuniores Hydrae iam conspiciuntur, ac mox dictae laminae alternatim e parenchymate enatae vtrinque ossiculum occupant, 60–70 a quouis latere. Hinc patet, incrementum ossiculi et Hydrarum non apice, sed basi fieri, et quidem partem ossiculi et parenchymatis carnosi ante Hydrarum euolutionem ex hoc prouenientium adesse.

Extra aquam Hydrae sese contrahunt, ac ossiculum mera carnosa substantia tectum videtur, aquae vero immissae mox brachia seu laminas et tentacula pandunt; spectaculum visu dignissimum. Libere in aqua vagari, quod de congeneribus narratur, minime posse videtur.

Pennatula *Sagitta* LINNAEI huius mera varietas videtur; paulo enim maiores, similes saepe reperi.

In sinubus Noruegiae, praesertim in *Sand-pollen* sinus Christianiensis plurimas cum argilla viuas extraxi.

Fig. 1. *Pennatulam* mediae longitudinis vltra centum Hydris instructam naturali situ et magnitudine.

Fig. 2. partem *Pennatulae* cum Hydris florentibus amplificatam.

Fig. 3. *ossiculum* parenchymate et Hydris destitutum sistit.

Tab.

Tab. XII.

PATELLA COECA.

PATELLA testa integra, punctis eleuatis striata, vertice acuto, recto. *Zool.* d. prodr. 2866.

Dan. Blind-patellen.

Testa obscura, margine albo, pellucida, striis 60 – 80, ex punctis conuexis a vertice ad marginem percurrentibus.

Vertex mucronatus, rectus, non recuruus, non prorsus in media testae superficie, sed aliquantum versus eam partem testae, quae caput animalis obtegit.

LIMAX albidus, tentaculis duobus setaceis.

Oculos in hac detegere minus potui, etiamsi eos pluries quaesiuerim.

In lapidibus fundi sinus *Dröbachiensis* raro.

Fig. 1. *Patellam* superne visam naturali,

Fig. 2. eandem aucta,

Fig. 3. Limacem cum tentaculis testae inhaerentem naturali magnitudine monstrat.

PATELLA VIRGINEA.

PATELLA testa integerrima alba, fasciis rubris. *Zool.* d. prodr. 2867.

Dan. Rose-Straalen, Jomfru-Patellen.

Testa alba concentrice striata, fasciisque octodecim rubris a vertice ad marginem decurrentibus insignita; intus fasciis pellucentibus concolor.

Mucro verticis a centro aliquantum remotus est.

LIMAX albus tentaculis binis setaceis; Oculi ad basin extus. Pallium subrufum margine integerrimo.

Exemplum maius, quod in figuris exhibetur, rarum; minora vulgaria sunt.

In fucis sinuum Noruegiae passim.

Fig. 4. *Patellam* superne visam,

Fig. 5. eandem inferne Limace foetam naturali magnitudine sistit.

PATEL-

PATELLA TESSELLATA.

PATELLA testa integerrima albida, tesseris rubris. *Zool.* d. pr. 2868.

Dan. Taerning-Patellen.

Testa obscure alba, a vertice ad marginem longitudinaliter oculo armato argute striata, maculis sanguineis tessellata; intus concolor macula rufa centrali. Mucro verticis obsoletus.

LIMAX albus tentaculis duobus setaceis; Oculi ad basin extus. Pallium obscurum margine ciliato albo. Caput animalis in hac et in antecedente plagam, quam mucro testae spectat, occupat.

In fucis cum praecedente.

Fig. 6. *Patellam* supinam Limace instructam,

Fig. 7. eandem pronam,

Fig. 8. testam vacuam exhibet.

Tab.

Tab. XIII. et XIV.

CARDIVM ECHINATVM.

CARDIVM testa subcordata sulcata, costis carinatis aculeatis.

Cardium testa subcordata, sulcis exaratis linea ciliata, aculeis inflexis plurimis. *Linn.* Syst. p. 1122. Fn. suec. 2139. M. L. V. 486.

Gesner. aquat.
Concha echinata. *Rond.*
Concha sulcata. *Ginann.* op. n. 2. p. 24. t. 19. f. 130.
Pectunculus echinatus. *List.*
Concha striata echinata. *Bonan.*
Concha cordiformis, aequilatera, vmbone cardiorum vnito, striata papillosa, verrucosa, aculeata vel imbricata. *Lang.* test.
Gualt. test. t. 72. f. B.
Klein. ostr. t. 10. f. 40.

Dan. Knudred Hierte-musling.
Groenl. Kirksoaursak.

Testa rufo fusca margine et medio fasciis abruptis albidis, sulcis profundis viginti ab vmbone ad marginem exarata; costae carinatae, carina aculeis obsoletis marginem versus increscentibus obsita; vmbones vero mutici sunt. Margo valuularum ex sulcis et costis vndatus, seu alternatim concauus et conuexus est, ita tamen, vt alterius sulcus oppositae costae respondeat, ac eidem in clausa testa inseritur. Dentes cardinis medii duo in quavis valuula, approximati; laterales remotiores, postici maiores.

Animal falciforme seu si mauis pediforme; massa enim principalis imaginem pedis non tantum offert, sed vsum

vſum quoque praeſtat; pulchre miniata eſt, carnoſa et rotundata. Tibia et planta aequales, latere angulum efficiente ſubſulcatae; planta tamen acuminata eſt. Baſin cingunt plurimae lamellae ſtriatae fuſcae et aurantiae. *Siphones* breues vix vltra teſtam porrecti, cirris longis pendulis cinguntur. *Membrana*, interiora valuularum obueſtiens, e flauo viridis eſt, margo vero albidus maculis aurantiis tingitur.

Tab. 13. Fig. 1. Cardium in quiete apertis valuulis porrectisque ſiphonibus.

Fig. 2. Idem in inceſſu.

Tab. 14. Fig. 1. alteram valuularum cum iniacente animali, lamellas, membranas et cirros ſiphonum.

Fig. 2. Valuularum alteram cum ſua membrana ac cirris adhaerentibus.

Fig. 3. et 4. Cardines valuularum dentatos exhibent.

Tab.

Tab. XV.

ASCIDIA RVSTICA.

ASCIDIA ſcabra, ferruginea, aperturis incarnatis. *Linn.* Syſt. p. 1087. *Zool.* d. prodr. 2720.

Tethya *Rondel.* piſc. 2, c. 19. fig.
Mentula marina informis. *Planc.* conch. p. 109. t. 7. f. A. D. E. F. Comm. Bonon. 5. p. 243. t. 2. f. 4-7.

Dan. Bonde-Söe-pungen.
Liburn. Carnumi.
Ariminenſ. Spongia.

Huius deſcriptionem et figuram Celeb. *Koenig* *Linnaeo* primus ex Islandia obtulit, ego poſtea plures varii voluminis in ſinubus Noruegiae reperi:

Molluſcum coriaceum, adulta aetate groſſum, cylindraceum, luteſcens, aliquantum ſinuatum, vtraque extremitate obtuſum, rugis transuerſis, tuberculisque ſparſis obſitum; iuniori vero vel ſubſphaericum vel globoſum, glabrum vel ſcabrum, roſeum vel rufo fuſcum.

Aperturae binae ruberrimae, terminales, in adultis obſoletae.

Cutis extus ſcabriuſcula, intus laeuiſſima et alba, ſeu, vti *Plancus* rem enunciat, veluti perlacea eſt.

Sacculus (ſeu pulpamentum) ruberrimus baſin verſus flaueſcit, laeuus ſtriis frequentiſſimis longitudinalibus, carnoſus, mollis, ab omni parte liber, absque maſſa ouali, qualis in *A. Mentula* aderat, vndique idem, ſolis collis in aperturis binis adeo haeſit, vt vi retraherentur; haec apice aliquantum crenata ſunt. Intus concolor absque ſtriis, corpuſculis vero flauidis piriformibus ſparſis obſitus erat.

Inteſti-

Inteſtinum latiuſculum, nigrum, flexuris ſeptem vel octo, humo repletum, mediam longitudinem occupauerat; reticulum rubrum, cuius fibrae transuerſales longitudinaliter craſſiores erant, inteſtinum obuelauerant. Vaſa pinguedinoſa alba varii voluminis reliquum explebant.

Communionem inteſtinorum vtraque apertura fruſtra quaeſiui; ſpatium inter ſacculum et cutem exteriorem aqua refertum eſt, inciſione enim proſiluit, ac altera apertura pro lubitu animalis proiicitur.

Pulli diuerſae aetatis parenti ſaepe adhaerent, minores albi, maiores coccinei, puncta bina rubra loco aperturam praeferentes.

Hanc eſſe Spongiam *Planci*, cuius pulpamentum ab Italis editur, deſcriptio et figurae A et D maxime ſuadent; D et E vero monſtroſae Aſc. Mentulae Zool. Tab. 8. melius conueniunt, radicesque ſeu pedes, quos *Plancus* indicat, a noſtris aeque alieni.

Pulpamentum *Aſcidiae*, quam ſub nomine *Alcyonii Phuſcae* deſcripſit *Forſkahlius* anim. p. 129. huic ſimile eſt ac a Graecis crudum, ſucco Limoniorum imbutum veſcitur.

In teſtis *Mytilorum*, *Balanorum* et in fucis paſſim, maiores tamen rarae ſunt.

Fig. 1. binas Aſcidias iuniores mammillares fuco adhaerentes, aperturasque incarnatas.

Fig. 2. Pulpamentum edule, ſeu ſacculum exciſum.

Fig. 3. Aſcidiam matrem Balano inſidentem, pullosque maiores et minores Balano et ipſi matri affixos.

Fig. 4. Pulpamentum eiusdem bicorne.

Fig. 5. Pulpamentum ſeu ſacculum forcipe diuiſum, vt inteſtina et vaſa pinguia appareant, exhibet.

Tab.

Tab. XVI.

PEDICELLARIA *) GLOBIFERA.

PEDICELLARIA capite ſphaerico, collo nullo. *Zool.* d. prodr. 2782.

Dan. Kirſebaer-Stilken.

CAPITVLVM pallide rubrum ſeu roſeum, globoſum, vertice clauſo vel fiſſo. *Collum* prorſus nullum. *Pedicellus* capite ſextuplo longior rufus, oculo armato membranula pellucida alba cinctus.

In Echino *Dröbachienſi*.

Fig. 1. et 2. Pedicellariam globiferam capite aperto et clauſo naturali,

Fig. 3. et 4. eandem aucta,

Fig. 5. eandem valde amplificata magnitudine monſtrat.

*) Inter aculeos Echinorum praeſertim *Dröbachienſis* et *ſaxatilis* animalia haec ignota ſingularis figurae, nudo oculo viſibilia copioſe inſident; alia tridentis Neptuni, et haec maioris moduli ſunt, alia ceraſorum pedicellatorum formam habent. Eodem loco ſemper affixa manent, nec alibi, quam in apice capituli motum quendam obſeruaui, hoc aperiri et claudi, lobos et ariſtas ſeiungi et rurſus apice vniri vidi. Pedicelli vel perpendicularem vel obliquum ſitum habent, forte ex ſolo aquae motu.

PEDI-

PEDICELLARIA TRIPHYLLA.

PEDICELLARIA capite trilobo, lobis ſubquadrangularibus muticis, collo tereti. *Zool.* d. prodr. 2781.

Dan. Klever-Stilken.

LOBI maiores ſubquadrati, hyalini, apice latiores, minores ouato acuminati, omnes mutici ſeu absque ariſtis, ſubrubentes.

COLLVM teres, flexuoſum, caeruleſcens.

PEDICELLVS collo fere breuior, rufus.

In Echino *Dröbachienſi.*

Fig. 6. Pedicellariam *triphyllam* capite clauſo et aperto naturali,

Fig. 7. et 8. eandem auctam,

Fig. 9. varietatem lobis quadratis valde auctam exhibet.

PEDICELLARIA TRIDENS.

PEDICELLARIA capite trilobo, lobis oualibus ariſtatis, collo tereti. *Zool.* d. prodr. 2780.

Dan. Trefork-Stilken.

CORPVS ſubrubrum pellucens.

LOBI minimi ouales tres, ariſta longa ſtricta terminali. COLLVM elongatum teres, pellucidum, plerumque album, pedicello duplo vel triplo breuius.

ARISTAE collo longiores apice patent vel vniuntur pro lubitu animalis; caput rarius quadrilobum, ariſtis quatuor.

Variat absque ariſtis, an perditis?

Hanc Cl. *Baſter* pro proboſcide tricuſpidata animalis ſumſit. Subſec. p. 139. Vol. 1.

In Echino *Dröbachienſi* et *ſaxatili* copioſe inſident.

Fig. 10. Tres Pedicellarias *Tridentes* ariſtis clauſis et patentibus naturali magnitudine

Fig. 11. 12. easdem aucto volumine

Fig. 13. vnicam clauſis ariſtis valde ampliatam

Fig. 14. quadridentem

Fig. 15. quadrilobam muticam offert.

Tab.

Tab. XVII.

DORIS CLAVIGERA.

DORIS oualis candida, pedicellis dorſi clauatis croceis. *Zool.* d. prodr. 2770.

Dan. Köl-fingrede Doris.
Long. 10 lin. lat. 3 lin.

Mirifice et perquam largiter Creator O. M. animalculum hoc exornauit.

CORPVS colore lactis caeruleo album, pellucidum, oblongum, antice dilatatum, obtuſum, poſtice extenſum, acuminatum; dorſum punctis conuexis croceis diuerſae magnitudinis aſperſum, margoque totus (caudae extremitate excepta) obſitus pedicellis albis, capite croceo granulato inſtructis, nouem nempe in quouis margine laterali, quatuorque in antice minoribus; horum quatuor minores diuergentes vltra medium dorſi poſtica verſus conſpiciuntur, an locum ani decorantes, quod analogia quidem iubet, foraminulum vero ne microſcopio quidem detegere potui; apex caudae itidem croceus eſt. Pedicelli Clauarias *militares* croceas mentiuntur.

TENTACVLA duo in anteriore dorſi, acuminata, tota crocea, haec retractilia ſunt; clauae marginales ad latus flexiles ſunt, dorſales corripi et produci videntur; non enim ſemper aeque viſibiles exiſtunt.

Subtus plana, tota alba; medio inteſtinum obſcurum pellucet.

CAPVT vt in Limacibus a pede diſcretum, oris in medio veſtigium. Ab vtroque capitis latere papilla crocea, apice truncata, ſubemarginata conſpicitur.

Quoties margo lateralis dorſi aliquantum eleuatur, ſeries punctorum croceorum infra eundem in conſpectum ſubeunt.

Supina in ſummo aquae quieſcere amat, vnde FORSKAHLIVS congenerem *tergipedem* vocauit, at hoc Doribus plurimisque Cochleis marinis et fluuiatilibus commune eſt. Limaces eius (Animal. deſcript. p. 99.) generi Doris adſcribi debent, et quidem *marina* noſtra Doris faſciculata Zool. d. pr. 2772, *tergipes* lacinulata, l. c. 2779, et *minima* papilloſa 2775, ſeu Limax papilloſus LINNAEI eſt.

In Fucis ſinuum Norvegiae paſſim.

Fig. 1. naturali magnitudine

Fig. 2. pronam et

Fig. 3. ſupinam aucta magnitudine ſiſtit.

DORIS

DORIS QVADRILINEATA.

DORIS oblonga, alba, lineis quatuor nigris, auriculis ſulphureis. *Zool.* d. prodr. 2771.

Dan. Fire-ſtregede Doris.
Long. 4 lin. lat. 1½ lin.

Animalculum viuax.

Corpus oblongum, extenſum, album, antice obtuſum, poſtice acuminatum, dorſo conuexum, lineis quatuor longitudinalibus interruptis nigris, duabus nempe in ipſa dorſi carina, reliquis in margine, maculisque ſulphureis inſcriptum.

Frons auriculis ſeu mucronibus quatuor ſulphureis inſtruitur.

In antica dorſi parte *Tentacula* bina, diſtantia, breuia, obtuſa, albida, margine crenulato, nigro; in poſtica trina alia corpuſcula approximata tentacula magnitudine et forma aequantia, pone haec protuberantiae duae maiores, cylindricae, albae, apice ſulphureae.

Subtus planum, album, in medio macula inteſtini ſubrubens pellucet; in hac pagina caput a corpore rimula diſcretum videtur, interſtitiumque vtrinque puncto ſulphureo notatum.

Os conſpicuum.

In Fucis ſinus *Dröbachienſis* haud infrequens.

Fig. 4. magnitudine naturali
Fig. 5. pronam, et
Fig. 6. ſupinam ampliatam exhibet.

Tab. XVIII.

NEREIS TVBICOLA.

Nereis ſubdepreſſa, pedibus ſubcirratis globoſis. *Zool.* d. pr. 2625.

Dan. Rör-Nereiden.

CORPVS lineare luteum, ſupra conuexum, ſubtus planiuſculum, articulatum. Articulus ſeu ſegmentum quoduis vtrinque inſtruitur verrucula globulari, faſciculo ſetarum in *Nereidibus* ſolito filamentis binis breuiſſimis (vix enim dimidia corporis latitudine longiora ſunt) interpoſito; in prioribus ſegmentis filamenta a quouis latere quatuor conſpicere videbar. Segmenta 94, primum absque verruca globulari, reliqua aequalia (poſtica tamen minora) pedibus inſtructa numeraui. Collum anguſtum et muticum. Linea rubra dorſum totius corporis percurrit.

Caput antice tentaculis quinque, tribus nempe longis (longitudinem ſeptem ſegmentorum adaequant) binisque lateralibus triplo breuioribus, omnibus baſi articulatis, ſupra punctis binis nigris, ſeu oculis, ſubtus papillis quatuor ſphaericis, oreque in medio inſtruitur.

Cauda filamentis duobus porrectis, raro quatuor terminatur.

Singularis in hac eſt *tubulus*, quem inhabitat, ipſaque non ex heterogeneis compilatis, ſed ex proprio ſucco fabricat; membrana enim ſubtilis, lenta, pellucidisſima, glaberrima eſt, vitrumque recens adeo refert, vt tubum capillarem diceres; adeoque ſegmentum quoduis corporis numerare, totumque vermem intra tubulum latitantem perſpicere permittit.

Nerei-

Nereidum in *vagas* et *tubulicolas*, quarum hae Teredinem *lapidariam*, Sabellam *granulatam*, *ſcrupoſam* et *Chryſodontem* meas Amphitrites, continerent, illae Nereides et Naides, diuiſionem infringit iam deſcripta Tubicola, vagis in omnibus ſimilis, tubo ſolo excepto.

Extra argillam etiamſi in vaſculo aqua marina pleno poſita eſſet, tubulo ſenſim retrorſum exiit languida et moribunda; alia enim profundi maris, alia humoris in vaſculo temperatura eſt.

In argilloſo ſedimento ſinus *Dröbach* profunditate octoginta orgyarum decem, omnes eiusdem voluminis, extraxi.

Fig. 1. Vermem in tubulo,

Fig. 2. extra tubulum

Fig. 3. tubulumque vacuum magnitudine naturali exhibet.

Fig. 4. caput et collum ſuperne

Fig. 5. idem cum primo corporis ſegmento inferne,

Fig. 6. ſectionem duorum ſegmentorum cum cirris, faſciculo ſetarum et verruca globulari aucta magnitudine ſiſtit.

Tab. XIX.

ASTERIAS PVLVILLVS.

ASTERIAS lunata lubrica, margine integro mutilo. *Zool.* d. prodr. 2827.

Dan. Tabouret-Stiernen; Naale-puden.

Inter pulchriores Aſterias haec locum obtinet.

Dorſum ſeu ſuperficies tota nigro-rubra ſeu ſanguinea, punctis cuſpidalibus miliariis albis in ſtrigas decem a centro ad apicem absque ordine ſparſis; haec puncta ſunt cuſpides carnoſae, lubricae et muticae. In ipſa cruenta cute ſtriae quaedam transuerſae minores et pallidiores ad marginem excurrentes. Margo vix articulatus, cuſpidibus decem et vltra, angulum, quem cornua ſiue radii efficiunt, occupantibus. Subtus alba, glabra, vmbra roſacea intra marginem: Sulci quinque pinnulis horizontalibus tecti; area intercepta areolis inaequalibus quaſi teſſellata eſt.

Corpus noſtratibus reliquis craſſius, puluinatum, ſeu ſuperne valde conuexum, ſubtus cauum, apicibus cornuum quaſi totidem pedibus ſuffultum; radios enim extendere, nec tentacula exſerere mihi vnquam, dies licet apud me vitam produxerit, viſa eſt. Exſiccata ſupra ſcabra euaſit, margoque ſubarticulatus apparuit; ſubtus varioloſa eſt.

Proxime accedit Aſteriae *piſinae*, quam viuam haud vidi. Maeandrites in hac vti in congeneribus.

Aqua feruente perfuſa ipſam aquam colore rubicundo tinxit; puncta cuſpidalia alba in feruida aqua euaneſcunt, ſeu in puncta ſuccinea coagulantur.

In ſinu *Dröbachienſi* iuxta inſulam *Kaholm* reperi 1773 rariſſimam.

Fig. 1. Aſteriam naturali ſitu,

Fig. 2. paginam inferiorem radii monſtrat.

CALLIO-

Tab. XX.

CALLIONYMVS DRACVNCVLVS.

CALLIONYMVS, pinnae dorſalis prioris radiis corpore breuioribus. *Linn.* Syſt. p. 434. *Zool.* d. pr. 338.

Draco minor araneus. Rond. Ionſt. t. 21. f. 3.
Cottus pinna ſecunda dorſi alba. Arted. gen. p. 49. Syn. p. 77.
Caryſtion pinnis longiſſimis, partim aurei, partim argentei coloris, ventre lato plano candido. Klein. piſc. miſ. 4. p. 47. n. 10.
Vranoſcopus oſſiculo primo pinnae dorſalis primae vnciali. Gron. Muſ. 1. n. 63. Zooph. n. 204. Act. Helv. 4. p. 260. n. 125.
Dracunculus. Worm. Muſ. p. 268.

Norv. Faeſing.
Germ. Kleiner Meer-Drache.
Belg. Schelvis-Duyvel.

Radii dorſ. 4, 10. Pect. 15. Vent. 6. An. 10. Caud. 7.
Dorſ. 4, 10. P. 18. V. 5. A. 10. C. 10.

CORPVS ſubdepreſſum, ſupra cinereum maculis rubentibus, ſubtus album, vbique immaculatum.

MAXILLA ſuperior longior eſt.

SPINA triplex in operculis.

PINNAE dorſalis anterioris radius primus longitudine radiorum in prima dorſali poſtica, reliqui decreſcendo minores, quartus in quibusdam remotus; ipſa pinna ramentacea et ſingularis nigra: pinna dorſalis poſtica radiis ſubaequalibus, lineis longitudinalibus tribus ex maculis fuſcis.

SVLCVS in dorſo minus profundus, quam in C. LYRA. Vtraque dorſi pinna in ſulco conditur, raro explicatur.

Pinna pectoralis tenuis et pellucidiſſima.

Radii in pinna ventrali ramoſi, coſtaeque validae.

CIRRVS minimus ante anum; radii anales aequales albi.

FORAMINA aquam reſpirantia duo paria, anteriora in angulo operculorum dorſali, poſteriora vtrinque ſub initium pinnae dorſalis anterioris; aqua ex omnibus quovis halitu, aequali interuallo ſimul ope branchiarum proſilit, atque in dorſo vnitur.

Variat ſupra cinereo luteus, maculis in capite et antica dorſi, faſciisque binis in poſtica nigricantibus.

Cui locum natalem *Genuam* et *Romam* fecere auctores, in ſinu Norvegiae *Dröbachienſi* frequens reperitur piſcis.

Wormii piſcis circa promontorium *Scaven* in Cimbria captus eſt; deſcriptio conuenit, pinnis dorſalibus exceptis, quarum prima aureis et argenteis lineis diſtincta, poſterior vero magna admodum dicitur.

Fig. 1. Dracunculum naturali magnitudine exhibet.

Tab.

Tab. XXI.

HIRVDO GROSSA.

HIRVDO dilatata flauicans, antice fiſſa. *Zool.* d. prodr. 2668.

Dan. Tyk-igle.

Long. 12. lat. 7. lin.

CORPVS groſſum, flauo cinereum, lineolis albis in figuram ſquamularum obſitum, antice acuminatum, flauum, apice obtuſo fiſſum. Fiſſura ſeu foramen punctis pertuſum ope lenticulae apparet, ac pro *ore* inſeruit; hoc apertum et microſcopio viſum papillis contiguis ſcabrum conſpicitur. Totum fere corpus, collum ſi excipias, *ouis*, quae ex ore cum materia gelatinoſa millena euomit, refertum eſt.

Ipſa OVA ſphaerica, ope microſcopii flauicantia, ſubpellucida, lunulam opacam produnt, quae embryo eſt, ac quaeuis materia maxime hyalina, nec ab ipſa aqua diſtinguenda cinguntur.

BASIS ſiue poſtica pars in orbiculum flauum dilatata, quo obiectis firmiter adhaeret; ſupra orbiculum in ipſo corpore papilla flauicans, quae interdum in foramen aperitur, *anum*que prodere videtur.

Ab ore in dorſo extenditur INTESTINVM flauum, medio dorſo in varios anfractus aequales diductum. VENTER dorſo concolor, inteſtinis flauis magis flexuoſis nec ad os pertingentibus.

Partem anteriorem ore aperto lente in vtrumque latus mouet, eſcam forte quaeritans.

Ex

Ex ano quoque materiem mucidam excernere vidi.

In agone mortis inteſtinum conuolutum ex poro in dextra ventris parte protruſit.

In VENERE EXOLETA iuxta cardinem intra branchias fruſtum carnoſum animalis mentitur.

Fig. 1. Hirudinem a tergo,

Fig. 2. eandem a ventre naturali magnitudine ſiſtit.

Fig. 3. Anticam hirudinis rictumque ſcabrum ac partem ouarii aucta magnitudine,

Fig. 4. congeriem ouulorum in gelatina naturali,

Fig. 5. aucta magnitudine exhibet.

Tab.

Tab. XXII.

LVMBRICVS FRAGILIS.

LVMBRICVS ruber, verrucis lateralibus fiſſis, ſetis faſciculatis. *Zool.* d. prodr. 2611.

Dan. Skiör-ormen.

Facies omnino *Lumbrici terreſtris*, at annuli diſtinctiores fragilesque, prorſus vti in *Iulo terreſtri*, vltra 200; bini capiti proximi absque pedibus, horumque ſolo defectu pars noſcitur antica; altera enim, quae ergo poſtica et abrupta videbatur, mihi dehinc minus innotuit.

Pedes ſimplices; faſciculo enim ſetarum rariorum, ſubiacenteque papilla carnea ſetis breuiore, fiſſa, componuntur.

CAPVT conſtat ligula conuexa, ſubtus concaua; infra hanc ſubtus os rugulosum, palpique bini paruuli, carnei.

In argilloſis ſinus *Dröbachienſis* raro.

Fig. 1. Lumbricum fragilem naturali magnitudine,

Fig. 2. ſex antica ſegmenta cum capite ſuperne viſa,

Fig. 3. partem inferiorem capitis cum ore et collo aucta magnitudine ſiſtit.

LVMBRI-

LVMBRICVS ARMIGER.

LVMBRICVS ruber, lamellis ventris lanceolatis, geminatis, antice nullis. *Zool.* d. prodr. 2610.

Long. 20 lin. lat. ½ lin.

Corpus teres, rufum, ſegmentis vltra centum compoſitum; horum 17 priora mutica, ſubtus punctis vtrinque binis nigricantibus, altero maiore notantur; reliqua tumida ſeu vtrinque in coſtam albidam eleuata; haec ventrem verſus vtrinque prominet ac verrucula fiſſa terminatur; huic adiacet ſeta ſimplex, breuis, tenerrima, aegre lenti conſpicua. Segmenta bina muticis proxima ſolis verrucis, reliqua coſtatorum praeter verrucas lamellis lanceolatis acutis a quouis latere armantur. Totum corpus in dorſo percurrit linea rubra, aliaque itidem in ventre, quas venam et arteriam diceres.

In limo ſinus *Teiſtholm.* Chriſtianſandenſ. rarus.

Fig. 4. Lumbricum armigerum naturali,

Fig. 5. partem Lumbrici anticam aucta magnitudine ſiſtit.

Tab.

Tab. XXIII.

ACTINIA RVFA.

ACTINIA rugoſa, foramine roſaceo, cirris pallidis. *Zool.* d. pr. 2797.

Priapus ſenilis ſubcylindricus rugoſus. *Linn.* Fn. ſu. 2103.
Actinia ſubcylindrica transuerſe rugoſa. *Linn.* Syſt. p. 1088.
Act. angl. Vol. 63. t. 16. f. 1, 2, 3.

Gall. Cul d'aſne; Cubaſſeau.

Vti congeneres varias induit formas, quasdam indicare libet: vel cylindrica eſt et farta, diametro transverſali et perpendiculari fere aequali, in circulos quinque vel ſex conuexos depreſſa, et quaſi pedibus quinque membranaceis proſtantibus ſuffulta; centro apicis in hoc ſtatu tentacula omnia adeo collata ſunt, vt apices paucorum tantum videantur; plures horas ita perſiſtit.

Mortua pallida euadit, ſtriisque minutiſſimis longitudinalibus notatur.

Vel tota ſphaerica eſt et inflata, vel pars ſuperior ſphaerica, inferior rugoſa, tentaculis retractis verticemque apertum occupantibus; tum ſtriae ſubtiliſſimae circulares et longitudinales pellucent, ac baſis in vtroque ſtatu dilatata vndatimque eleuata et depreſſa eſt. Vel plenarie euoluta, ac tum pars antica dilatata albida, diſco glabro, centro aperto, corpuſculis oualibus in figuram roſaceam cincto, margineque tentaculis confertis cingitur; haec filiformia, albida, truncata, diametro diſci breviora ſunt, et pro lubitu vermis ſingulatim vel ſimul mouentur.

Huc

Huc referenda videtur *Vrtica marina libera* ARISTOTELIS et RONDELETII hiſtoire des poiſſ. 380. f.

Poſſit eſſe Act. *ſenilis* LINNAEI, ſi deſcriptionem ſpecificam reſpicis, ſi ſynonyma minime; BASTERI enim fig. 2. t. 13. Act. *plumoſam* Zool. d. prodr. 2791. valde diuerſam offert, et fig. 2. t. 14. minus bene A. *ſenili* ſubſtituitur, cum ſtrias longitudinales habeat; nec STRÖMII Söndmör. p. 204. quae mea *Craſſicornis* eſt. Zool. d. pr. 2792. Figurae E et F. t. 9. PLANC. conch. app. quodammodo A. *rufae* conueniunt; deſcriptio vero nimis oſcitanter facta eſt. Fig. 1, 2, 3. t. 16. Clariſſ. DICKEMARE in 63 vol. Act. angl., quae *rufam* offerunt, illuſtris SOLANDER quidem *equinam* LINNAEI dicit, at huius ſpecifica deſcriptio, *ſemioualis laeuiuſcula*, nimis vaga eſt, ac reliquis aeque competit.

Figurae F et G t. 27 FORSKAHLII animal. deſcr., quarum nullibi meminit ipſe auctor, ad Actinias potius, quam ad Madreporas referendae ſunt; Fig. F plura cum mea Act. *coccinea* Zool. d. pr. 2794. communia habet.

In ſcopulis portus *Laurvigenſis*.

Fig. 1. Actiniam rufam, glabram et ſphaericam tentaculis retractis,

Fig. 2. eandem rugoſam,

Fig. 3. rugoſam et repandam tentaculis patulis,

Fig. 4. ex parte ſphaericam et glabram, ex parte rugoſam tentaculis conditis,

Fig. 5. eandem rugoſam et conicam exhibet.

Tab.

Tab. XXIV.

PATELLA FVLVA.

PATELLA testa integerrima aurantia, vertice mucronato, submarginali. *Zool.* d. prodr. 2869.

Dan. Röd-guule Patelle.

TESTA glabra immaculata fulua, oculo armato a vertice ad marginem subtiliter conuexe striata, striis subtilioribus, concentricis, impressis. Vncus verticis a centro remotus est.

LIMAX albus capite orbiculari, inferne vtrinque hamulo instructo, superne tentaculis filiformibus binis extra testam aliquantum porrectis. Pes oblongus; Pallium albidum margine integro, dextra in lacinias duas lanceolatas interdum plicatur.

In sinu *Dröbachiensi* haud frequens.

Fig. 1. Testam naturali magnitudine superne visam,

Fig. 2. eandem et

Fig. 3. aperturam cum inhaerente hospite aucta magnitudine exhibet.

PATELLA FISSVRELLA.

PATELLA testa sulcata, vertice recuruo, antice perforato. *Zool.* d. prodr. 2865.

Dan. Rift-Patellen.

Facies *Pat. Fissurae*, quam facile crederes, at minor, nec reticulata est, nec incisura vlla, quae in illa a margine ad mediam fere testae altitudinem splendida est, sed foramine non in ipso vertice, sed antice infra eundem insignitur; adde, quod iuniores *Fissurae* magnitudine *Fissurellae* inuenerim, distinctam incisuram marginis habentes; quid, quod foramen in stria lata, non in sulco factum.

In fucis *Dröbachiensibus* raro.

Fig. 4. Fissurellam naturali,

Fig. 5. aucta magnitudine, et

Fig. 6. aperturam testae ampliatam exhibet.

PATELLA FISSVRA.

PATELLA testa sulcato-reticulata, vertice recuruo, margine antice sursum fisso. *Zool.* d. pr. 2864.

Patella testa ouali, striato-reticulata, vertice recuruo, antice fissa. *Linn.* Syst. 1261. Act. Nidros. 4. p. 371, 100.

Patella cornuta minor. *Ginann.* op. vol. 1. p 4. t. 3. f. 25. male.

Patella reticulata exigua alba, fissura notabili in margine. *Klein.* ostr. p. 116.

List. conch. t. 543. f. 28.

Petiv. gaz. t. 75. f. 2.

Dan. Split-patellen.

TESTA extus cinerea a vertice ad marginem sulcata; margines sulcorum nodulosi sunt; interstitia vero striis eleuatis transuersim notantur, vel striae sulcorum granulatae sunt, ipsique sulci punctis excauatis duplicibus impressi, hinc testa reticulata conspicitur. VERTEX aduncus, non perforatus, vti in *Linnaeana.* Testa intus alba, glabra, margine serrato. FISSVRA in parte antica linearis a margine vltra tertiam altitudinis partem, et quidem in sulco est, non in stria conuexa, proque incremento testae deorsum clauditur.

LIMAX albus, tentaculis binis setaceis, oculis extus ad basin. Pallium cinereo-obscurum, margine sinuato albo.

CAPVT in hac, quod singulare, fissurae adiacet, h. e. parti testae a mucrone remotiori.

In fundo sinus *Dröbachiensis* supra saxa, ac in coralliis maris Norvegiae haud vulgaris.

Fig. 7. Fissuram naturali,
Fig. 8. eandem, et
Fig. 9. aperturam testae cum inhaerente Limace aucta magnitudine exhibet.

Tab. XXV.

ASCIDIA VENOSA.

ASCIDIA elongata, ſubcompreſſa, rubra, ſacculo concolore. *Zool.* d. prodr. 2736.

Dan. Röd-aared Söe-pung.

Animal totum rubrum ſeu ſanguineum; cutis exterior gelatino-cartilaginea, pellucida, alba, ramificationibus ſubtiliſſimis ſanguineis inſcripta. COLLVM ſeu ſuperior pars inteſtini flaccidum, pulchre ſanguineum, ope lentis ramificationibus conſpicuis. APERTVRA altera in ſummitate, altera infra medium remota, vtraque apice papillis 6 violaceis terminata: ſi membrana haec caute auferatur, in conſpectum ſubit alia membrana, interanea animalis ab hoc latere cooperiens; interior pagina prioris membranae, ac exterior ſecundae ſtriis punctulatis pulchre reticulata eſt; vtraque pallide rubens, punctis raris ſanguineis ſaepe inſcripta, aream vacuam, quae forte aqua in viuis repletur, continet; ab altero corporis latere membrana haec duplicata prorſus deeſt. PAPILLAE violaceae in quibusdam minus conſpicuae. INTESTINVM liberum ſolis apicibus aperturarum ac ligamento tenui cuti adhaeret. DVODENVM, groſſum, nigricans, flexuoſum, ad aperturam inferiorem pertingit; infra hoc aliud inteſtinum curuatum album, an ouarium? vtrumque multa pinguedine inuolutum, cui immixta faſcia ſubſtantiae flauae, an bilis?

Deſcriptio *Aſcidiae gelatinoſae* BOHADSCH mar. 131. t. 10. f. 3. huic conuenit, at figura minus.

Figura *Alcyonii Phuſca* FORSKAHLII Tab. 27, D, quod ſpecies *Aſcidiae* eſt, quidem in noſtram quadrat, at in deſcriptione cortex ſtupoſus et huic et gelatinoſae nimis repugnat; Fig. E tab. 27 minime eſt *Aſcidia* quadriden-

dridentata, vti voluit chartarum posthumarum FORSKAHLII ordinator anonymus, ab editore, qui nec Latinam linguam nec historiam naturalem callet, diuersus, sed ipsa *Phusca* FORSKAHLII.

Frequens circa vrbem *Christiansand*.

Intra cutem huius MYTILVS *discors*, simili modo vti in cute ASCIDIAE *Mentulae*, bene latet et viuit.

Fig. 1. quatuor Ascidias fuco rubro insidentes naturali,

Fig. 2. partem cutis exterioris venosae,

Fig. 3. partem interioris reticulatae striis variis pulchre rubris aucta magnitudine monstrat.

Tab. XXVI.

AMPHITRITE AVRICOMA.

AMPHITRITE cirris binis vtrinque, antice flabellis duobus aureis rigidis. *Zool.* d. prodr. 2622.

Sabella granulata testa solitaria libera simplici curuata: granis arenaceis fuscis. *Linn.* Syst. p. 1268.

Dan. Guld-Kammen.
Groenl. Imab-polik.

Tubulum primus reperit in mari Islandico experientissimus KOENIG, LINNAEOque misit, qui eum ob substantiam arenulosam generi *Sabellae* substituit, iure quidem, si ad tubulum tantum respicis, at tum Sabella *Penicillus*, qui omni arenula destituitur, remouenda esset; *Nereis* cirrosa, tubulum quidem arenulis permixtum habens, locum huius occuparet; si vero ad animal, aliud genus poscit, cum nec *Nereis* sit, nec os ringens habeat, *Sabella*que *ringens*, hospite diuersissimo instructa, aeque seponenda erit, vt taceam, totum genus ordini testaceorum minus bene accenseri. Mirus satis animalium diversorum generum confluxus ad nouum *Sabellae* genus constituendum, inque maiorem confusionem, quae, quamdiu characteres generici ex domicilio animalis petuntur, nunquam euitantur; disiungi rursus ac suum cuique reddi animalium fabrica vrgebat. Ob tentacula flexuosa et pendula, corporis similem structuram, ac tubum fragilem generi *Amphitritis* hunc vermem adposui; plures quidem viuas examini subieci, at exactissima Clar. PALLAS historia et descriptio Nereidis *Belgicae*, quae improprie Nereis audit, quod quidem acutissimus auctor Miscell. 114 praeuidit, vlteriorem A. *auricomae* dare vetat, differentiam indicare sufficit, reliqua vti in *Belgica* PALL. Misc. p. 117. t. 9. f. 1-11 visa sunt.

TVBVS, quo continetur, curuatus, et teruncialis cum femiſſe eſt, fragilis, pellucidus, alteramque extremitatem verſus attenuatus, intus laeuis, extus ex arenulis ſolitariis ſibi in glutine exſudato adpoſitis confertus.

CORPVS pellucidum, ſupra et infra laeuiſſimum, nitidum absque rugis aut ſegmentorum interſectione. INTESTINVM longitudinaliter pellucet.

PALMVLA quaeuis conſtat paleolis auro ſplendentibus, quatuor interioribus minoribus, nouem exterioribus extrorſum decreſcentibus; area concaua pone palmulas in noſtra rugoſa ſeu curuatim ſtriata eſt, marginem ſerratum habet.

Appendix ſcaphoidea vti in *Capenſi Ligula* terminatur.

Ad orientem inſulae *Haaöen* ſinus *Chriſtianenſis*, ac ad ſcopulos *Teiſtholmen* Chriſtianſandenſes copioſe.

Fig. 1. Auricomam e tubo extractam et ſupinam,

Fig. 3. pronam,

Fig. 2. vero tubulo inhaerentem, capite excepto, ſemper extra tubum proſtante, conſpiciendam praebet.

Fig. 4. Partem colli ſupinam cum binis branchiis vtrinque, capitis cum tentaculis pendulis, cirris lateralibus limbum cirratum et palmulas aureas;

Fig. 5. partem tubi pronam ac caput protenſum cum palmulis, parte rugoſa, margine ſerrato et cirro laterali;

Fig. 6. vero appendicem ſcaphoideam ſuperne viſam aucta magnitudine exhibet.

Tab. XXVII.

CALLIONYMVS LYRA.

CALLIONYMVS, pinnae dorſalis prioris radiis longitudine corporis. *Linn.* Syſt. p. 433. *Zool.* d. prodr. 337.

Lyra haruicenſis, pinna dorſali longiſſima, maculis coeruleſcentibus. *Petiv.* gaz. t. 22. f. 2.

Trachinus maxilla ſuperiore longiore, pinna dorſi priore altiſſima. *Linn.* Fn. ſu. 1283.

Cucullus leuis coeruleo - flaueſcens, cui in ſupremo capite branchiarum opercula. *Act. angl.* 1749. n. 293. f. 1.

Vranoſcopus oſſiculo primo pinnae dorſalis longitudine corporis. *Gron.* Muſ. 1. p. 23. 64. *Zooph.* p. 57. 206. Act. helv. 4. p. 260.

Cottus oſſiculis pinnae dorſalis longitudine corporis. *Gron.* Act. Vpſ. 1740. p. 121. t. 8.

Exocoeti tertium genus *Bellonio.* Seb. theſ. 3. p. 92, 7. t. 30, f. 7.

Caryſtion oſſiculo pinnae dorſali, primo longiſſimo. *Klein.* add. miſ. 4. p. 93.

Dracunculus marinus. *Borl.* Cornub. t. 26, f. 10, 11. *Ström.* Söndm. 1. p. 278. *Valent.* muſ. muſeor. 2, p. 164, t. 32, f. 7.

Dracunculus *Rondeletii.* *Willugb.* hiſt. piſc. p. 136. t. H. 6. f. 3. mala.

Dracunculus aranei ſpecies. *Ionſt.* piſc. t. 21. f. 4. mala.

Pont. N. N. 2. p. 180. f. mala.

Argenville Oryctologie. p. 535. t. 26. f. B.

Norv. Faſing; Floy-fiſk.
Angl. The yellow Gurnard.
Germ. Engliſche Leyer.
Byzant. Glini.

Totius long. 10½ vnc. Pin. dorſ. prioris long. 5 vnc. poſterioris rad. 3 vnc.

Dorſ. 5, 10. Pect. 20. Vent. 5. A. 10. Caud. 10.

PINNAE

PINNAE et corpus pallide luteum, maculis et lineis coeruleis notatum; Pinnae dorſalis prioris radii duo anteriores longitudine trunci. CIRRVS breuis ante anum. Capitis latera poſtice ſpina triplici.

Clariſſ. *Strömii* deſcriptio accurata. Noſter differt ſpina triplici laterali, non quintuplici. Radii quatuor in membrana branchioſtega in noſtro conſpicui ſunt. Pinnae dorſ. in noſtro vix ſulco inſertae. Radii pinnae dorſalis prioris duo anteriores aequales ſunt, membranulaque exſerti pungunt. Radii pinnae dorſalis poſterioris primi octo aequales vix longitudine tertii radii pinnae prioris, nonus et decimus longiores, pungentes.

Narratio Epiſcopi Bergenſis de volatu huius piſcis fabuloſa nimis, figuraque auriculis catelli, pinna pyramidali, roſtroque auis, nimis rudis eſt.

Licet figura et deſcriptio apud WILLUGBEIVM exſtantes in paucis inter ſe et a noſtro diſcrepent, eundem tamen piſcem eſſe nullus dubito.

Corpus ſubtus album, coeruleſcens, caput ſubtus, pinnaeque ventrales et anales, margine atomis ſparſis nigris. Radii pinnae analis bini poſteriores reliquis longiores ſunt.

Variat pinnae dorſalis prioris radiis quatuor, ſecundo primo breuiore, pectoralis nouemdecim lineis coeruleis in pinna dorſali priore oblique transuerſalibus, radiis pinnae dorſalis poſterioris omnibus aequalibus, vltimis non pungentibus. In capite nec ſulci, nec eleuationes oſſeae, quales in *Strömii*. Radii quatuor in membrana branchioſtega. Pinnae dorſales in ſulco longitudinali.

Veſcitur Echino *ſaxatili*, Aſteria *ophiura* et Squillis, has enim in inteſtinis reperi.

In ſinu *Dröbachienſi*.

Lyram naturali magnitudine et ſitu conſpiciendam praebet.

Tab. XXVIII.

VENVS ISLANDICA.

VENVS testa cordata, transuersim striata rudi, nymphis hiantibus, ano nullo. *Linn.* Syst. p. 1131. *Zool.* d. prodr. 2977.

Concha ventricosa, crassa, laeuis, non aurita. Isl. Reis. I. D. 577 et 239.
Concha ventricosa biualuis, non striata, nec auriculata. Isl. Reis. I. D. 98. t. 11. f. 8.
Norv. Rund-skiael. Koe-skiael.
Isl. Ku-skiael, Krok-fiskur.
Groenl. Epiksaunak.

Testa cordata vernice quasi obducta: Valuulae extus fuscae, scabriusculae, transuersim cingulis cinctae, striisque transuersis nitentibus, antice submembranaceis, quasi setis equinis subtilissimis vndique superinductae. Intus albae absque nitore. Nates decorticatae. Dentes cardinis, medii acuti, tres in dextra, duo in sinistra valuula; lateralis in antica parte duplex elongatus, diuergens, in postica vix vllus. Margo integerrimus. Impressio analis nulla.

Islandis edulis est, passim quoque in Islandica fossilis reperitur.

In sinubus Noruegiae, Islandiae et Groenlandiae.

Animal testam inhabitans singularissimum; massa nempe carnosa, rhomboidalis, aurantia, lamellaeque binae striatae, altera minor, vtrinque a basi seu a cardine testae ad medium massae incumbentes. Membrana totas valvulas introrsum obuestiens, aliquantum retractilis pallida est, marginemque aurantium integrum habet.

Sipho-

Siphones bini in viuo animali apertis valuulis vix vltra marginem anticum porrecti; remotior a cardine maior eſt; vterque cirris breuiſſimis cingitur; rima quoque a latere ſiphonum exteriore producta, cirrata eſt.

Teſta in viuo quoque vix vltra duas aut tres lineas absque ruptione ligamenti cardinis aperitur.

Ad magnitudinem ouo gallinaceo quadruplo maiorem excreſcit.

Fig. 1. Concham naturali magnitudine eiusque ſitum ſiphonibus apertis,

Fig. 2. Totum animal, altera valuularum remota, maſſam nempe carnoſam, laminas ſtriatas, membranam et ſiphones cirratos aliquantum retractos ac veſtigia binorum muſculorum, quorum ope animal valuulis affixum eſt,

Fig. 3. Alteram laminam ſtriatam ampliatam exhibet.

Fig. 4. Cardinem valuulae ſiniſtrae,

Fig. 5. Cardinem dextrae offert.

Tab.

Tab. XXIX.

NEREIS PENNATA.

NEREIS conuexa ſegmento primo cornifero, tentaculis continuis, branchiis pennatis. *Zool.* d. pr. 2630.

Nereis Noruegica, glabra, ſegmentis CXX annularibus, ore dentato, dupliciter forcipato. *Linn.* Syſt. p. 1086.

Nereis Madreporae pertuſae ſegmentis CXX annularibus, ore dentato et dupliciter forcipato. *Act. Nidr.* 4. p. 51. t. 2. f. 7–12.

Muſ. Kircher. claſſ. 12. p. 412. f. 8, 9, 10.

Dan. Fiær-Nereiden.

NEREIDI ſequenti in plurimis conuenit, at ſubtus planiuſcula eſt, ſegmentaque minus diſtincta.

CORPVS elongatum, ſubluteum, linea dorſi longitudinali rufa, ſegmentis pediferis 126 compoſitum. Quodlibet a 7 ad 40 vtrinque branchiis pennatis, ſeu rachide ab altero latere radios 6–11 emittente, anteriora nempe paucioribus ſupra pedes, inſtruitur.

PES quilibet conſtat cirro ſuperiore et verruca inferiore, in quorum medio proſtant ſetae.

TENTACVLA vti in congeneribus integra, non articulata.

OS forcipatum pluribus adeo commune eſt, vt exinde ſubdiuiſio in *forcipatas* et *proboſcideas* in prodromo enata ſit. Structura forcipis deſcripta exſtat *Act. Nidr.* 4. p. 48. et *von Würm.* p. 122.

COLLVM et CORNICVLA vti in ſequente.

CAVDA filamentis duobus longis terminatur.

Plurima huius indiuidua maximam corporis partem ab vtroque inteſtini latere, ſupra et ſubtus globulis luteis pellu-

pellucentibus referta erant; hos in nulla N. *pinnata*, diverſo licet tempore in plures inquiſiuerim, vnquam vidi, an ouula? an dehinc ſexus ſequior ſequentis ſit?

Hanc ſpeciem *Bonanni* primus aere expreſſit, GVNNERVS, cui hiſtoria Noruegiae naturalis tantum debet, primus deſcripſit, ac nomine *Madreporae*, in qua communiter reperitur, nuncupauit.

LINNAEVS vero *Noruegicam* nomine triuiali dixit, at inter octodecim Nereidis ſpecies, quas in prodromo recenſui, vndecim in Noruegiae ſinubus reperi.

GVNNERVS ſuam in Madrepora et lacunis eius reperit, ego ibidem meam ſaepenumero, at ille quoque in tubulo papyraceo inuenit; tales tubulos ramis coralliorum affixos ſaepe quoque reperi, at ſemper vacuos; a Nereide vero confectos ſemper dubitaui, partim quia altera extremitate clauſi erant, partim quia omnes huius ſpecies a me viſae ne tubuli veſtigium quidem haberent. Situs quoque vermis in fig. 6. *Act. Nidr.* capite extremo clauſo obuerſo abunde probat, tubulum non eſſe vermis proprium, ſed alienum, quem pro tempore occupauerat; veros dehinc Nereides tubulos ſibi ſtruentes rariſſimae ſunt, inter plures enim vnicam modo ſpeciem, quam *κατ' ἐξοχήν tubicolam* vocaui, reperi; tela arachnoidea, quam ſibi finxit N. *diuerſicolor*, VON WÜRM. p. 134, nomine tubuli minime ſalutari poteſt.

In argilloſis et in Madrepora pertuſa ſinus Chriſtianienſis iuxta *Stor-Skiaeren* cum ſequente.

Fig. 1. Nereidem *pennatam* naturali,

Fig. 2. Caput cum collo, oculis, tentaculis et labio bilobo,

Fig. 3. Segmentum corporis ouulis fartum, branchias pennatas, cirroſque pediformes aucta magnitudine exhibet.

Tab.

Tab. XXIX.

NEREIS PINNATA.

NEREIS conuexa, ſegmento primo cornifero, tentaculis articulatis, branchiis pinnatis. *Zool.* d. pr. 2629.

Dan. Pind-Nereiden.

CORPVS elongatum, conuexum, craſſitie pennae anſerinae, rufum, ſegmentis 106-122 compoſitum, interſectionibus ſegmentorum in plurimis linea duplici, transuerſa, albida notatis.

CAPVT in hac et *pennata* a ceteris diuerſum.

TENTACVLA quinque articulata articulis quinque vel ſex inaequalibus; tria ante oculos inſerta, duo lateralia breuiora.

OCVLI puncta duo maiora, nigra, pone inter exteriora tentacula.

COLLVM vel ſegmentum capiti proximum duorum ſegmentorum volumine; huic aliud iungitur ſegmento pedum anguſtius, ſupra vtrinque *corniculo* erecto, cirris pedum figura et ſtructura aequali; vtrumque colli et corniculorum ſegmentum abſque pedibus eſt.

PEDES componuntur faſciculo ſetarum medio inter verrucam acutam et cirrum duplo vel triplo longiorem; baſi huius erigitur in ſegmentis 5-26 rachis minima radiis tribus conſtans; reliqua hoc ornamento carent.

CAVDA filamentis duobus breuibus craſſiuſculis terminatur.

CAPVT

CAPVT antice inſtruitur lobis binis; ſubtus inter lobos et collum rima media transuerſa, in cuius medio foramen oris e ſubiacente forcipe nigricante.

In Madreporae *pertuſae* lacunis vulgaris et in argilloſo fundo.

Fig. 4. Nereidem *pinnatam* naturali magnitudine,

Fig. 5. vero caput ſuperne ſpectatum cum collo, oculis, tentaculis et labio bilobo,

Fig. 6. idem inferne areamque oris,

Fig. 7. bina corporis ſegmenta dimidiata, branchias pinnatas et cirros pediformes aucta magnitudine monſtrat.

Tab.

Tab. XXX.

FASCIOLA SCORPII.

FASCIOLA elliptica, altera extremitate papilla minima perforata, collo nullo. *Zool.* d. prodr. 2709.

Dan. Vlk-ikten.

CORPVS minimum, oblongum, teres, fuſcum, vtraque extremitate obtuſum.

PORVS lateralis minimus ſub altera extremitate et in eodem loco colli papilla minima poro terminali inſtructa.

In COTTI *Scorpii* et BLENNII *viuipari* inteſtinis vna cum *Faſciola* BLENNII.

Poſt Clariſſ. ZOEGA vtramque et ego in muco inteſtinali C. *Scorpii* reperi; Faſciola *Scorpii* granulum album pellucens ſub lente vitrea refert, *Blennii* vero aliquantum maius eſt; illam ſub microſcopio oculis plenam vidi.

Fig. 1. Faſciolam *Scorpii* naturali et aucta magnitudine exhibet.

FASCIOLA LVCIO-PERCAE.

FASCIOLA ouato-oblonga, ſubuentricoſa, collo breui, pori terminalis margine dilatato laeui. *Zool.* d. pr. 2710.

Dan. Sandart-ikten.

CORPVS ouale, ventricoſum, fuſcum, altera extremitate collo breui cylindrico, margineque pori terminalis integro et laeui.

PORVS lateralis infra baſin colli aliquantum porrectus.

In inteſtinis Percae *Lucio-percae.*

Fig. 2. Faſciolam *Lucio-percae* naturali et aucta magnitudine ſiſtit.

FASCIO-

FASCIOLA PERCAE CERNVAE.

FASCIOLA ouata ventricoſa, collo breui, pori terminalis margine noduloſo. *Zool.* d. prodr. 2711.

Dan. Hork-ikten.

CORPVS ouale, ventricoſum, fuſcum, arenula paulo maius, altera extremitate auctum, collo cylindrico recto albo, apice noduloſo marginato; porus terminalis non in centro, ſed in vno nodulorum.

PORVS lateralis infra baſin colli in gibboſiore parte; hinc collum non medio corporis, ſed eius lateri appoſitum apparet.

In Percae *cernuae* inteſtinis.

Fig. 3. Faſciolam Percae *cernuae* naturali et aucta magnitudine oſtendit.

FASCIOLA AEGLEFINI.

FASCIOLA linearis depreſſiuscula, collo nullo. *Zool.* d. pr. 2712.

Dan. Kuller-ikten.

CORPVS lineare, cinereo-fuſcum, depreſſiusculum, longitudine $\frac{1}{4}$ pollicis, extremitatibus rotundatis, altera parum acuminata perforata, a qua ſpatio quartae partis longitudinis corporis diſtat porus lateralis margine parum eleuato.

In inteſtinis Gadi *Aeglefini.*

Fig. 4. naturali et aucta magnitudine Faſciolam *Aeglefini* monſtrat.

FASCIOLA BLENNII.

FASCIOLA linearis plana, collo e lata basi divergente truncato.

Dan. Aalequab-ikten.

CORPVS planum oblongum, album et pellucidum. COLLVM basi fere latitudine corporis sensim angustatum, truncatum, perforatum et diuaricatum.

PORVS ventralis ad colli basin.

In Cotti *Scorpii* et Blennii *viuipari* ventriculo et intestinis.

Fig. 5. Fasciolam *Blennii* naturali et aucto volumine conspiciendam praebet.

FASCIOLA BRAMAE.

FASCIOLA oblonga, teres, basi attenuata, obtusa, collo tereti subincuruo. *Zool.* d. prodr. 2714.

Dan. Brasen-ikten.

CORPVS album, oblongum, teres, inferne tenuius, superne sub poro laterali crassius, supra hunc porum iterum attenuatum in collum teres, subincuruum, apice perforatum.

PORVS ventralis ad colli basin. Infra hunc pellucebant *ouula* oblonga fusca, quae animalculo in spiritum vini immisso elapsa sunt, at non obseruari potuit, per quem porum.

In Cyprini *Bramae* intestinis.

Fig. 6. Fasciolam *Bramae* naturali, eandemque et partem ouulis foetam aucta magnitudine oculis sistit.

FASCIO-

FASCIOLA LVCII.

FASCIOLA lanceolata, margine depreſſo, crenato, collo elongato, tereti.

FASCIOLA lanceolata, depreſſa, marginibus acutis crenatis, collo elongato cylindrico. *Zool.* d. prodr. 2713.

Dan. Giedde-ikten.

CORPVS longitudine pollicis, depreſſiusculum, marginibus acutis crenulatis, extremitate inferiore lanceolata, ſuperiore aucta, collo tereti, vltra dimidium reliquo corpore breuiore, ſub angulo obtuſiſſimo corpori affixo et terminato foramine vel poro obliquo.

Foramen alterum ſeu *porus lateralis* orbicularis, in latere exteriore anguli, quem format collum cum corpore. Hic Porus *lateralis* nullam omnino cum viſceribus connexionem habere videtur; fundus enim integer eſt et duriusculus.

Porus *terminalis* in viuo corpore more extremitatum Hirudinum dilatatur et contrahitur. Libera iacet in ventriculo (nunquam obſeruaui in inteſtinis) Eſocis *Lucii*, vel etiam adhaeret ope Pori *lateralis*. Viuum animal figura dimidio longius, gelatinoſae ſubſtantiae eſt, hinc ſaepius in duplam longitudinem fere ſponte ſe extendere valet. Minorem tamen extenſionis gradum admittit collum. Affuſo ſpiritu vini mox quaſi coagulatur gelatina, et corpus figuram, quam delineatio monſtrat, acquirit, quae a viui figura non niſi longitudine differt.

Haec acutiſſimus *Zoega*, qui primus has Faſciolas detexit, figurasque et cadauera communicauit; quasdam, non

 omnes,

omnes, mihi, qui nec vnquam Fafciolam *Lucii* extra ventriculum obferuaui, poftea reperire contigit.

Martio 1778 in *Lucio* 16 librarum ponderis iterum plures reperi in ventriculo, duas in inteftini initio, omnes rubras, duasque vncias longiores; poro et laterali et terminali certe affixae erant. Collum teres, duriufculum, pellucidum; gyrus inteftinulorum tenuium verfus porum lateralem. Abdomen lanceolatum, medio vtrinque prominens, margine depreffo cumulato, aucta magnitudine transuerfim ftriatum. Interanea in quibusdam maxime pellucent, in aliis obfcura funt; in tres areolas diuidi poffunt: primam occupat inteftinum craffius, fubflauefcens in magnum et contiguum ziczac ductum; fecundam tres veficae maiores albicantes, remotae, quales in Echinorynchis; feries ouulorum difpalatorum ab vtroque latere vtriusque areolae: in tertia vtraque confpicitur inteftinulum recta extenfum, nigrum, excrementis quafi repletum, in ipfa extremitate in aperturam paruam definens; medio globulos tres in ferie longitudinali in vnico exemplari vidi, reliqua nimis opaca erant.

In vitro fepofitis et fibi mutuo et Taeniis vtroque poro arcte fefe affixerunt, nec fine dilaceratione auelli poterant.

In ventriculo Efocis *Lucii.*

Fig. 7. Fafciolam *Lucii*, ope microfcopii meliori delineatione dignam, naturali magnitudine fiftit.

FASCIO-

FASCIOLA BINODIS.

FASCIOLA elongata teres, poro laterali papillari, caudata. *Zool.* d. prodr. 2716.

Dan. Tve-ikten.

Organo Fasciolis insolito, cauda nempe filiformi, ab omnibus mihi notis differt.

CORPVS teres, elongatum, aequale, curuatum.

Porus *terminalis* maior totum apicem occupans, *lateralis* tertiam corporis partem remotus minor est, prominulus; vterque in apertura papillam praefert.

Extremitas postica cauda filiformi dimidia corporis longitudine finitur.

In intestinis.

Fig. 8. Fasciolam *binodem* naturali et aucta magnitudine exhibet.

FASCIOLA DISTICHA.

FASCIOLA elongata teres, poro laterali porrecto, excauato. *Zool.* d. prodr. 2716.

Dan. Tap-ikten.

Haec et Fasciola *Lucii* inter maiores sunt.

CORPVS lineare teres, rugosum, extremitate postica parum attenuatum, antica vero quasi in duo crura fissa; horum alterum breuius Porum *lateralem* praefert, alterum *terminalem*; vterque valde cauatus est.

In intestinis.

Fig. 9. Fasciolam *disticham* naturali magnitudine sistit.

Tab. XXXI.

HOLOTHVRIA INHAERENS.

HOLOTHVRIA tentaculis duodenis, corpore papilloſo, ſexfariam lineato. *Zool.* d. prodr. 2811.

Dan. Klaebende Strand-Spröyter.

long. 21 – 30 lin. lat. 3 – 5 lin.

Mollufcum elongatum, cylindricum, rubrum, pellucidum, rugoſum et flaccidum, punctis papillaribus creberrimis obſitum, ac ſtrigis albis ſex longitudinalibus absque papillis diſtinctum, vtraque extremitate obtuſum. Puncta ſeu papillulae inhaerendi proprietatem ſingularem, quam in nullo alio animali obſeruaui, habent; quo enim loco tangitur, lappa arctius adeoque pertinaciter digitis adhaerent, vt absque reiterata vi auelli nequeant.

In antica parte latent *tentacula* duodecim, quae pro lubitu exſerit et recondit; carnoſa ſunt, teretia, rubra, attenuata, apicisque latere extrinſeco pinnata.

INTESTINVM ſordibus nigricantibus impletum erat; adiacebant vaſa tenuia varie complicata, generationi forſan inſeruientia.

CORPVS varie coarctare et diſtendere valet, ſequentique valde affinis eſt.

Fiſtularia *reciprocans* FORSKAHLII p. 121. t. 38. f. A. huic maxime affinis videtur.

In fundo ſinuum inter rupes *Chriſtianſandenſes*.

Fig. 1. Holothuriam *inhaerentem* contractam tentaculis conditis,

Fig. 2. eandem extenſam tentaculis protruſis naturali magnitudine,

Fig. 3. eiusdem partem anticam ampliatam,

Fig. 4. eandem in varias flexuras protenſam,

Fig. 5. inteſtina naturali magnitudine,

Fig. 6. tentaculum valde amplificatum a latere exteriore,

Fig. 7. idem a latere interiore oſtendit.

HOLO-

HOLOTHVRIA PENTACTES.

HOLOTHVRIA tentaculis denis, corpore quinquefariam verrucoſo. *Linn.* Syſt. 1091. *Zool.* d. prodr. 2806.

Echinus coriaceus ad os fimbriatus. *Planc. conch.* p. 99. t. 6. f. D, E, F.
Cucumer marinus. ROND. piſc. 2. c. 25. fig.
VANDELLI diſſ. p. 87. t. 2. f. 12.
Comment. *Bonon.* 5. p. 242. t. 2. f. 1-3.

Dan. Fem-raded Strand-Spröyter.
Gall. Concombu de mer.
Groenl. Innelualik.

Huius figuram in Islandia ad viuum delineatam, LINNAEOque a ſagaciſſimo rerum naturalium indagatore KOENIG olim miſſam, cum plurima cum praecedente communia habet, addere, ſuisque ſynonymis in ſyſtemate Linnaeano neglectis exornare non a re alienum credidi. Numero tentaculorum denario, verrucis geminatis luteis, quarum quamlibet animal longius, quam tentacula extendere poſſe KOENIGIVS in manuſcripto narrat, ſpatiisque vacuis ſerie verrucoſa latioribus ſat ab H. *inhaerente* differre videtur.

In Oceano Atlantico, qua Groenlandiam, Islandiam et Portugalliam alluit, ac in mari Adriatico.

Fig. 8. Holothuriam *pentactem* naturali magnitudine exprimit.

Tab. XXXIII.

PLANARIA TREMELLARIS

PLANARIA plana membranacea, lutea, margine ſinuato. *Zool.* d. prodr. 2705. Verm. helm. hiſt. p. 72.

Hirudo plana, corpore plano ouato, antice emarginato. *Ström.* Act. Nidr. 4. p. 365.
Dan. Slim-Flad-ormen.
long. 9 lin. lat. 4 lin.

Membrana plana, luteſcens, margine varie ſinuato, ſupra cineraſcens, diſco ſublutea: in huius medio linea pinnata; infra hanc maculae duae paruae lunatae, quas inter punctum, verſus poſtica punctum aliud maius circulo cinctum; haec omnia alba.

In antica dorſi parte maculae duae collaterales, quarum margine interiori lineola apicem verſus excurrit. Pone apicem denique maculae binae, ex punctis minimis nigris compoſitae, in lineam punctatam productae. Haec forte oculi. Subtus albicans, macula in medio maiore ouata, minoribusque duabus lunatis pellucentibus, lacteis.

Membrana haec plerumque mere plicatilis et immaculata conſpicitur, quo ſtatu Tremellis vegetabilium prorſus ſimilis eſt.

In portu *Havnienſi*, ac in ſinu *Chriſtianienſi* haud frequens.

Fig. 1. Paginam ſuperiorem,
Fig. 2. inferiorem naturali magnitudine ſiſtit.

PLANA-

PLANARIA ATOMATA.

PLANARIA plana, membranacea, alba, ſuperne atomis ſparſis rufis. *Zool.* d. prodr. 2706.

Dan. Punkt. Flad-ormen.
long. 3 ½ lin. lat. 2 lin.

CORPVS ſubtus album immaculatum, ſupra ſparſum punctis luteo-fuſcis; oculo armato puncta ſparſa albida quoque percipiuntur, ac ab antico quartam partem remota puncta nigra in duos cumulos congeſta; quilibet continet decem puncta, quorum ſex poſteriora aliquantum ab interioribus remota ſunt, an oculi? locum quidem occupant.

In ſinu *Dröbachienſi.*

Fig. 3. Planariam naturali,

Fig. 4. aucta magnitudine ſiſtunt.

PLANARIA CORNVTA.

PLANARIA plana, oblonga, tentacula ab vtroque capitis latere. *Zool.* d. prodr. 2681.

Dan. Horn-Flad-ormen.

Animalculum inter congenera corniculis ſuis ſplendidum.

CORNVA ſeu tentacula bina remota, filiformia, in margine antico, aliquantum recuruata, linea percurrente fuſca, baſi atomis nigris notata; pone cornua angulus acutus ex atomis nigris compoſitus; huius crura retrorſum ſpectant; anticam corporis partem inter cornua interdum producit.

CORPVS album, ſupra vaſculis pinnatis rufis, ſubtus punctulis albis, quaſi ouulis, paſſim inſcriptum, margo varie flexilis.

In ſinubus littoris *Chriſtianſandenſis*, inter rupes *Lynger*, et in ſinu *Dröbachienſi*; illic quatuor ſpecimina, hic vnicum ſemel reperi.

Fig. 5. Cornutam naturali magnitudine,

Fig. 6 et 7. vero aucta magnitudine exhibent.

Tab.

Tab. XXXIII.

LERNAEA CLAVATA.

LERNAEA corpore cylindrico, ſubſinuato, orificio triplicato infra apicem roſtri. *Zool.* d. prodr. 2753.

Dan. Ouger - Gielle - ormen.

Totum animal 8 lin. long. 1 lin. latum.

CORPVS conico - oblongum, ſubſinuatum, album, lineis longitudinalibus rubris, oculo armato atomis globularibus pellucentibus.

COLLVM tenue, flauicans, apice vncinato; infra apicem nodulus, hic ope microſcopii triplicatus conſpicitur, extimumque retrahi et protrudi vidi.

CAVDA ſeu potius ſtyli bini poſticae partis corpore duplo longiores albi; intus ſtriati, extus punctis ſparſis nigris oculo armato cernuntur, vacui vero hyalini; hi ouaria ſunt.

In altero corporis latere nudus quoque oculus ſanguinis rubri circulationem detegit, anteriora verſus communiter fluentis, interdum retrogredientis, affluentique obluctantis. Medio aliud inteſtinum in motu periſtaltico vidi.

Intra ipſum collum fila bina tenuiſſima motu ſanguinis ſimul mouentur.

Antica parte pinnis inprimis dorſalibus, oculis, branchiis et ori Percae *Noruegicae* ſeſe affigit.

Pili tenuiſſimi in capite, ſquamis et radiis pinnarum *Cyprini* fluctuantes, quorum meminit, quosque aere expreſſit KLEIN. Piſc. miſſ. 5. t. XI. f. 4, animalcula e genere *Lernaeae* videntur et forte ipſa noſtra ſpecies. Speciem huius generis ARISTOTELES *oeſtrum marinum* dixit, RONDELETIVS V. 2. p. 78. c. 8. adiecta figura deſcripſit.

In ſinu *Dröbachienſi.*

Fig. 1, Prior figura Lernaeam naturali, poſterior aucta magnitudine ſpectandam offert.

LER-

LERNAEA VNCINATA.

LERNAEA corpore ſubcordato, roſtro ſimplici curuo, ore terminali. *Zool.* d. prodr. 2746.

Dan. Stor-torſkens Gielle-orm.

CORPVS ſubdepreſſum, oblongum, ſubcordatum, ſupra medio ſulco longitudinali, ſubtus lamella oblonga fouea cincta. Inter hanc et baſin roſtri *papilla*, et in poſtica parte inter ouaria *papillula*.

ROSTRVM e medio corporis curuatum apice fiſſo, vbi os animalis.

OVARIA teretia, incraſſata, corporis longitudine.

In branchiis Gadorum *Callariae*, *Morhuae* et *Barbati* et in pinnis *Aeglefini*. *Ström.* Söndm. I. p. 167. t. 1. f. 7, 8. aliam ab hac diuerſam ſiſtit, eamque poſtea branchiis et fauci *Callariae* adhaerentem reperi, *Lernaeamque aduncam corpore ouato, cornu roſtri retrorſum deſcendente* dixi.

Fig. 2. prior Lernaeam a dorſo, poſterior a ventre ſpectatam naturali magnitudine ſiſtit.

LER-

LERNAEA GOBINA.

LERNAEA corpore rhomboidali, brachiis duobus anticis totidemque posticis nodosis, cornibus binis arietinis. *Zool.* d. prodr. 2747.

Dan. Sand-ulkens Gielle-orm.

CORPVS depressum, subquadratum, antice in caput productum; ex hoc vtrinque erigitur *cornu* introrsum arcuatum, angulis corporis anticis extrorsum et sursum oblique porriguntur *brachia* duo diuaricata; postice, vbi corpus latius est, infra angulos dependent organa brachiis simillima, at introrsum diuaricata et conniuentia, quae ex situ pedes diceres, at alium vsum habere videntur; vtraque in diuaricatione nodosa sunt. Inter pedes a postica corporis parte bina *filamenta* spiralia, apice acuta, (forte ouaria) in corporis longitudinem protensa sunt.

OS in capite subtus, trifidum in medio marginis postici tuberculum fissum, vbi anus; in quibusdam pellucet *intestinum* ab ore ad anum deductum.

COLOR corporis albo-coeruleus, ouariorum vero candidus est.

In branchiis parui piscis, quem Groenlandi *Itekiudlek* nominant, ac Cottus *Gobio* esse videtur.

Fig. 3. Delineatio prior *Gobinam* pronam, posterior supinam naturali magnitudine profert.

LER-

LERNAEA RADIATA.

LERNAEA corpore quadrato depreſſo, brachiis vtrinque tribus, cornibus quatuor rectis. *Zool.* d. prodr. 2748.

Dan. Berg-lakens Gielle-orm.

CAPVT orbiculare, tuberculis minimis obſitum, *corniculis* binis vtrinque, inferioribus longioribus pendulis, apice vero fiſſura oris, cum *palpis* binis introrſum curuatis. COLLVM breue.

CORPVS varie depreſſum et conuexum, poſtice craſſiuſculum; ſupra in ipſo collo lamella rotundata, deinde alia lunata, ac in dorſo duabus gibboſis ornatum; latera tribus paribus brachiorum ſeu organorum proſtantium inſtruuntur; horum antica conica ſunt ſitu paene horizontali, media ſub ventrem incuruata, poſtica maiora diuaricata. Subtus inter antica *papillae* duae, et infra in collo duae minores.

OVARIA corpore longiora, incraſſata; inter haec in poſtica corporis parte anus eſt; in hunc et per totum corpus ad finem capitis acicula immitti poterat.

Partes omnes conuexae duriuſculae lacteique coloris; depreſſae vero molles et griſeae ſunt.

In Coryphaena *rupeſtri Zool.* d. pr. 363, quam Groenlandi *Ingmingoak* vocant, at non in branchiis, ſed prope easdem in ſinubus oris totum caput inuoluit, haud frequens.

Fig. 4. Prior Lernaeam a dorſo, poſterior a ventre oculis naturali magnitudine ſiſtit.

LER-

LERNAEA NODOSA.

LERNAEA corpore quadrato, tuberculato, brachiis ſubtus breuiſſimis vtrinque duobus. *Zool. d. prodr.* 2749.

Dan. Röd-fiſkens Gielle-orm.

CORPVS depreſſum, ſupra conuexiuſculum, marginibus ſerratis, ſerieque tuberculorum quinque longitudinali in dorſo, ſubtus concauum tuberculo medio maiori et minori anali; dentes ſerrulae anteriores ſubtus tuberculati, conniuentes brachiorum anticorum loco ſunt, quibus animalculum ſeſe affigit; poſteriores vero poſticorum. In interſectione capitis et trunci *papillae* binae ſerie transuerſa in tres ramulos excurrentes, ante has *papillulae* quatuor transuerſim poſitae.

INTESTINVM in ventre griſeum, ab ore ad anum conſpicuum.

CAPVT antice obtuſum, vtrinque emarginatum, ſtria media pallida quaſi diuiſum, apice vero palpis vti in praecedente inſtructum.

OVARIA corpore longiora incraſſata.

Partes omnes conuexae duriuſculae et lactei coloris ſunt; papillae vero ventrales et cauitates griſeae et molles ſunt.

In ſinubus oris Spari *erythrini*, quem Groenlandi *Sulluk paugak* nominant, raro reperitur.

Fig. 5. Prior delineatio Lernaeam *nodoſam* a dorſo, poſterior a ventre naturali magnitudine exhibet.

LER-

LERNAEA CORNVTA.

LERNAEA corpore oblongo, brachiis quatuor rectis emarginatis, capite subouato. *Zool.* d. prodr. 2750.

Dan. Tunge-flynderens Gielle-orm.

CAPVT subouatum, postice gibbum, terminatum mucronibus duobus mollibus ad latera diuergentibus; antice superne planiusculum, inferne gibbum.

ROSTELLA duo introrsum vncinata sub apice capitis in planitie anteriore. OS in gibbositate anteriore labio prominulo noduloso, obtuso, sub quo palpi duo distantes, introrsum curuati, conuergentes.

COLLVM inter caput et abdomen coarctatum, cylindricum, longitudine capitis. BRACHIA in collo quatuor, linearia, recta, antrorsum parallele porrecta, apice emarginato, duobus sub basi capitis breuioribus, duobus aliquantum longioribus supra insertionem abdominis. ABDOMEN oblongum, cylindrico-depressum, antice planiusculum, postice conuexum, superne et inferne gibbosum, medio coarctatum, basi medio excisum, lateribus vtrinque in papillam cylindricam obtusam continuatis; in ipso baseos medio papillula alia breuior, quae anus.

OVARIA bina longitudine fere reliqui corporis punctis eminentibus adspersa, ex abdominis incisura dependentia variant vel falcata acuminata, vel striata, aequalia, obtusa; ouulis farta brunnea sunt, atque membrana crystallina, per quam pellucent ouula sphaerica, fuscorufa, constant; ipsum corpus, caput simul et brachia tali membranula cincta sunt, intestinaque glomerata in supina parte vtrinque pellucent.

Branchiis Pleuronectis *Linguatulae* et *Platessae* ope rostellorum capitis adhaeret.

Fig. 6. Prior delineatio Lernaeam *cornutam* naturali, posterior vero partem ouarii aucta magnitudine offert.

LER-

LERNAEA PECTORALIS.

LERNAEA capite orbiculato hemisphaerico, abdominis obcordati papilla terminali truncata. *Zool. d. prodr.* 2751.

Dan. Kuller-Gielle-ormen.

CORPVS album, pellucidum, sub microscopio punctis nigro-fuscis vndique adspersum.

CAPVT orbiculatum, postice conuexum, versus collum scrobiculis duobus excauatum, superne auctum mucronibus duobus falcatis ciliatis diuergentibus et margini incumbentibus, antice excauatum, varie scrobiculatum et inaequale, organisque multiplicibus instructum. Orbiculus eleuatus acute marginatus, basi interiori capitis incumbens, et margine inferiore ciliato extra capitis peripheriam prominens. PROBOSCIS conica truncata, media inter orbiculum iam descriptum et capitis marginem superiorem. ROSTELLA quatuor Proboscidem cingunt; quorum duo superiora minora parum distantia diuergentia, apice subulato extrorsum curuata; duo inferiora maiora distantia, erecta, basi crassa ouata, apice subulato introrsum flexa. MVCRONVM breuissimorum basi coalitorum par ad vtrumque Proboscidis latus, et inter Rostella inferiora pone Proboscidem. Mucro alius conicus breuis versus marginem lateralem ad vtrumque latus in eadem linea cum Proboscide. PALPI duo setacei diuergentes recti supra orbiculum. BRACHIA duo linearia, breuia, opposita ad apicem colli, sub orbiculi margine prominulo plerumque recondita, hinc aegre conspicua.

ABDOMEN depressum, obcordatum, lateribus rotundatum, sulco longitudinali vtrinque excauatum, terminatum papilla cylindrica, apice truncata, setis aliquot dependentibus instructa.

OVARIA bina linearia, recta, ex abdominis basi pendula, annulata, ex orbiculis opacis sibi inuicem superimpositis constructa, quorum interstitia pellucida sunt. Haec ouariorum constructio conuenit cum ea, quae in Lernaea *branchiali* deprehenditur. In plerisque speciminibus ouaria deficiunt.

PINNIS pectoralibus Pleuronectis *Platessae*, *Linguatulae* et *Flessi* incumbens ope rostellorum vncinatorum adhaeret, figuris ope microscopii dignissima.

Fig. 7. prior L. *pectoralem* a dorso, posterior a ventre naturali magnitudine monstrat.

Tab.

Tab. XXXIV.

ASCIDIA PRVNVM.

ASCIDIA ouata, laeuis, hyalina, ſacculo albo, aperturarum altera laterali. *Zool.* d. prodr. 2730.

Dan. Plomme-Söe-pungen.

Facie et magnitudine prunum album refert, in vivis ouata et teres, in mortuis compreſſa eſt.

TEGVMENTVM exterius membranaceum, hyalinum pallidum, pellucidiſſimum, laxum, rugoſis ſtriis vix conſpicuis obſitum. APERTVRAE binae mammillares ſubaequales; quaeuis in lobos conuexos octo centrum cauum ambientes diuiſa eſt.

SACCVLVS albus, ſtriis ſubtiliſſimis candidioribus quaſi reticulatus, vel fibris minutiſſimis vel nullis tegumento adhaeret; in mortua enim quo libuit latere deuolui potuit. Margo orificiorum lineolis ſeptem vel octo ſubcoccineis ornatus eſt. INTESTINVM vti in congeneribus flexuoſum, cinereo-fuſcum.

Fibrillis limo adhaerere videtur.

In ſedimento argilloſo portus *Chriſtianienſis* haud infrequens; in littore oceani glacialis circa ſinum *Caricum* copioſe adeſſe Cl. PALLAS in litteris monet.

Fig. 1. Aſcidiam *Prunum* in limo iacentem,

Fig. 2. ſacculum tegumento deſtitutum, ab altero latere viſum,

Fig. 3. eundem ab oppoſito latere cum inteſtino pellucente ſiſtit.

ASCIDIA CONCHILEGA.

ASCIDIA compreſſa, fruſtulis teſtarum veſtita, ſacculo albo in coeruleum tranſeunte. *Zool.* d. prodr. 2727.

Dan. Kokillie-Söe-pungen.

Immortalis LINNAEVS in Muſeo AD. FRID. animalis perquam ſingularis, quod *Microcoſmum gelatinoſum* nominat, mentionem facit, in poſterioribus ſcriptis autem et genus et ſpeciem huius dereliquit. Nulla fabula absque omni veritatis granulo exſtat, hoc detegere rarae mentis erit. Primus ſtupor in improuiſis naturalis, fervidusque inſolita detegendi pruritus *Microcoſmum*, *Actaeonem* et *Macrocoſmus* genuit. Mens vero ſibi conſtans pro Iunone euaneſcentem vidit nebulam: animal *Macrocoſmum* cum ſpectris ſeceſſit, *Actaeones* Linnaeani in fundo maris vbique congeruntur, et *Microcoſmus* derelictus, magnitudine excepta, in Aſcidia *conchilega* reperitur. Maſſa dicitur cylindrica, gelatinoſa, ſubdiaphana, cui vndique adhaerent et quam operiunt teſtae concharum paruae, ſabulum et varia; haec deſcriptio eouſque Aſcidiae *conchilegae* conuenit, vt quoad externam formam nihil addendum haberem, et ſi maſſa digitis comprimatur, dicerem quoque nihil intus reperiri. Teſtaceis vero et quiſquiliis caute detractis, ac cute gelatinoſa ſub his latente caute cultro aperta, in conſpectum ſubit ſacculus Aſcidiarum ſolitus cum binis ſuis aperturis coeruleis, ac inteſtino luteo altero ab latere pellucente.

Fig. 4. Cumulum quisquiliarum teſtacearum *Aſcidiam* operientium,

Fig. 5. cutem *Aſcidiae* diſtenſam, vt ſacculus videatur,

Fig. 6. ſacculum bicollem cum pellucente inteſtino exhibet.

Tab.

Tab. XXXV.

VORTICELLA CYATHINA.

VORTICELLA simplex crateriformis, pedunculo retortili. *Zool.* d. prodr. pag. 281.

Dan. Krukke-Snurreren.

Aquam marinam aeque ac fluuiatilem animalculis infusoriis oculo nudo inconspicuis scatere, tabula haec trigesima quinta et praecedens nona indicant. Plurima genera existere, iam ex appendice *Zool. prodromi* constat: hic, ne tabula genera diuersa offerret, *Trichodam* et *Vorticellam*, tantum variis speciebus abundantes, in publicum produxi. E Vorticellarum genere solam *polypinam* ELLISII hucusque vastissimus oceanus obtulit. Tres species, quas hic sistere contigit, cum Vorticellis fluuiatilibus plurima communia primo aspectu habere videntur et quidem habent, penitius vero inspicienti diuersas sese probant. Omnes pellucidissimae, hyalinae, capitulo moleculis varie farto, ciliis rotatoriis ac pedicello instructae.

CAPITVLVM *cyathinae* hyalinum, globoso-ventricosum ac quasi in craterem apertum margine apicis valde protuberante, tortum, ciliis, vt videtur, geminis vtrinque instructum. Ampliatio aperturae diuersa est, semper tamen patet.

PEDVNCVLVS longus in spiralem retorquetur, ac rursus strictim extenditur. Basi sese obiectis vti congeneres affigit, aut laxatus libere circumnatat.

In aqua marina in vasculis seruata passim.

Fig. 1. *cyathinam* sextuplo situ, liberam, aut puluisculo extremitate pedicelli adhaerentem, pedunculumque spiralem, curuatum aut recta extensum valde aucta magnitudine sistit.

VORTICELLA PVTRINA.

VORTICELLA ſimplex, apice retractili, pedunculo rigido. *Zool.* d. prodr. pag. 281.

Dan. Raaden-Snurreren.

CAPITVLVM hyalino-gelatinoſum, globoſum, ſummo apice apertum, vel clauſum in papillulam productum.

PEDVNCVLVS capitulo vix duplo longior, rigidus; in ſpiralem reduci nunquam vidi.

Correptio fit in ſummo capite; cilia rara aegerrime et rariſſime in conſpectum ſubeunt.

Animalculum omnium maxime deſes, apice enim capituli poſt longam et taedioſam obſeruationem minimus motus ad vitam ſuſtentandam et probandam neceſſarius percipitur.

Puluiſculo in aquae ſuperficie adhaeret, plerumque ſolitarie, raro bina in vno pedunculo.

In aqua marina tanti foetoris, vt minima gutta microſcopio ſuppoſita obſeruatori feruidiſſimo nauſeam moveat, totam fere hyemem degebat, aqua licet triduum gelu conſtricta, in regelata reuiuiſcebat.

Fig. 2. *Putrinam* valde aucta magnitudine vario ſitu oculis offert; ſuperior figura natantem, prima capitula bina cum ſuis pedicellis e pedunculo communi ope diuiſionis enata; ſecunda capitulum apice retractile in papillam vel mere ſphaericum; tertia et quarta ouatum apice aperto et dilatato.

VOR-

VORTICELLA PATELLINA.

VORTICELLA ſimplex patinae - formis, pedunculo retortili. *Zool.* d. prodr. pag. 281.

Dan. Fad - Snurreren.

CAPITVLVM cryſtallinum omnium pellucidiſſimum, apertura maxime ampliatum, orbiculare, baſi vero in papillam contractum, moleculis diuerſae magnitudinis paſſim transparentibus. Margo aperturae reflexus.

CILIA rara vtrinque conſpicua.

PEDVNCVLVS longiſſime retractilis.

Dum feſtiue vagatur, margo capitis orbicularis alacriter corripitur.

In aqua marina diu ſeruata.

Fig. 3. ſuperior natantem, reliquae quinque ſitum *patellinae* varium oculis valde aucta magnitudine exhibent.

Tab. XXXVI.

PENNATVLA STELLIFERA.

PENNATVLA ſimplex aequalis apicem verſus polypis ſolitariis. *Zool.* d. prodr. p. 3076.

Dan. Stierne-Söe-fiaeren.

STIPES ſimplex, carnoſus, aequalis, pallidus, baſi obtuſus aliquantum craſſior, apicem verſus hydris quinque alternis inſtruitur. Hae e baſi cylindrica centro pervio tentaculis ſex lanceolatis acutis, margine internoque latere ſcabris ſeu ſerrulatis cinguntur; carnoſae ſunt vti totum corpus.

RACHIS ſeu oſſiculum album, glabrum, vbique teres, aequale, liberum apice nudo vltra Parenchyma proſtante; altera vero extremitate non ad finem carnoſi Parenchymatis pertingit, ſed incuruatum attenuatur, ac in tenue ligamentum reaſcendens cutique annexum abit.

Limo argilloſo infixa viuit, extracta mox perit.

Tentacula iungi et extendi vidi motu perquam lento.

Excrementa mucida flaueſcentia in corpore cylindrico cuiusuis hydrae reperi, hinc absque omni dubio totidem ora et anus ſunt.

Pennatulae per mare vagari dicuntur, at hoc *ſtelliferae* et *mirabili* ſaltem minus conuenit.

In limoſo ſinus *Dröbachienſis* rariſſime. 1775.

Fig. 1. *Pennatulam* hydris inferioribus expanſis, ſuperioribus clauſis,

Fig. 2. partem Parenchymatis cauam, baſin oſſiculo et ligamentum in integro ſpecimine operientem,

Fig. 3. oſſiculum cum ligamento cauitate Parenchymatis extractum monſtrat.

Tab.

Tab. XXXVII.

ECHINORYNCHVS ATTENVATVS.

ECHINORYNCHVS globiferus, corpore aequali flauo, collo filiformi.

Dan. Lögte-kratſeren.

Echinorynchum *laeuem Zool.* d. pr. p. 2601. quem Celeb. *Zoega* communicauit, credidi propter plura iisdem communia; poſtquam vero et hunc in *Gado* ipſe inuenerim, quodammodo ab hoc diuerſum cenſui, licet vterque, ſi ſors rurſus obtulerit, vlteriore indagatione dignus ſit, ac Echin. *laeuis* nouo ſpecifico nomine *globiferus corpore acuminato*, *collo rugoſo* dicendus.

CORPVS aequale luteum, cylindricum, glabrum opacum, absque omni ruga, poſtice obtuſum, antice in collum filiforme productum; hoc apice dilatatur in machinam ſphaeroideam, pellucidam, vertice cono aculeis breuiſſimis hispido terminatam. Sphaerula conſtat membranula glaberrima, in qua pellucebat duplex filamentum: an organum cono ſeu proboſcidi retrahendae inſeruiens?

In inteſtino Pleuronectis *Limandae*.

Fig. 1. Fruſtum inteſtini, binosque Echinorynchos telae mucoſae proboſcide inhaerentes,

Fig. 2. vnicum inteſtino exemptum naturali,

Fig. 3. aucta magnitudine monſtrat.

ECHINORYNCHVS LVCII.

ECHINORYNCHVS corpore pellucido laeui.
Act. Societ. Havn. vol. 12.
Naturforscher. XII. *Stück. Seite* 178. V. *Taf.*
Dan. Giedde-Kratseren.

CORPVS cylindraceum, subpellucidum, postice aliquantum angustius, obtusum, vndique glabrum, absque rugis aut annulis, ne lentis quidem ope conspicuis. Color luteus est, mox tamen in albidum transit.

PROBOSCIS cylindrica truncata, vncinis pro paruitate Proboscidis magnis et validis, crystallinis vndique obsita. Ope huius organi muco, quo obducitur intestinum vel ipsi eius tunicae villosae adeo arcte adhaeret, vt nisi violenta manu auelli nequeat. Animalculum vero Proboscidem, vt Limaces tentacula, retrahendo vncinos muco educit.

In hoc primus diuersum Echinorynchi sexum obseruaui, dum interiora eius penitius inspicerem, sexusque meliores et distinctas figuras loc. cit. dedi. Mares femellis semper breuiores ad duplum vsque. *Sacculus, bursae, membrana* lutescens, et *intestinum* in vtroque eadem; in medio nempe antica corporis parte conspicitur membrana pellucida, caua, in quam Proboscis recipitur, vel ex ea protruditur, quam ideo *sacculum* dixi; ab vtroque huius latere pendent bina organa opaca, piri elongati forma, sacculo breuiora, quae *bursas* nomino; has moleculis globularibus plenas et vacuas vidi, vsum vero earum ignoro. *Membrana* totum corpus interne obuestit, *Intestinum* a Proboscide per sacculum pellucens, in corpore passim absconditur, ac demum ad anum pertingit. Haec vtrique sexui communia sunt, interanea vero diuersa.

In

In *mare* duae veſiculae maiores, in medio corporis per longitudinem diſpoſitae, diſtantes et aequales, ac caudam verſus duo globuli minores gelatinoſi, opaci, oblique poſiti ac diſtantes, canaliculo vero inuicem iuncti. Defectus horum organorum in ſequiori ſexu eadem generationi inſeruire arguit. In extremitate alia adhuc vaſa ope preſſionis conſpiciebantur, nimis tamen confuſa erant.

FEMINA dictis organis deſtituta a ſacculo aut burſis ad anum vſque ouis aut ouariis et embryonibus vel vtrisque varie ſparſis foeta eſt. Corporis preſſione in hac et in feminis reliquarum ſpecierum ſaepiſſime vidi corpuſcula duplicis generis *oualia* et *linearia* exire; haec embryones excluſos, illa vero ouaria obſeruationes repetitae quodammodo perſuaſerunt.

In inteſtino Eſocis *Lucii*, at non in omni Lucio.

Fig. 4. Feminam Proboſcide retracta,

Fig. 5. Marem Proboſcide exſerta, vtrumque naturali et aucta magnitudine,

Fig. 6. Proboſcidem vncinatam valde ampliatam ſiſtit.

ECHI-

ECHINORYNCHVS CANDIDVS.

ECHINORYNCHVS corpore opaco, ſubrugoſo, albo.

ECHINORYNCHVS proboſcide cylindrica, baſi annulata, apice echinata. *Zool.* d. prodr. p. 2600.

Dan. Kringel-Kratſeren.

Echinorynchos in Zoologiae prodromo adoptatos amiciſſimo ZOEGAE deberi, ibidem monui; huius ſequentem dedit deſcriptionem: CORPVS candidiſſimum, teres, transuerſe ſubrugoſum, ſenſim ab vna extremitate verſus alteram attenuatum. PROBOSCIS retractilis cylindrica, baſi annulata, apice retrorſum ſubtiliſſime echinata, in extremitate corporis craſſiore. ANVS in extremitate oppoſita, obtuſa. Inteſtinis adhaeret more congenerum.

Habitat in Percae *cernuae* inteſtinis.

Poſtquam vero ipſe his vermibus operam in pluribus piſcibus nauaui, Proboſcidem cylindricam vndique echinatam fere omnibus communem eſſe, annulumque baſeos ex muco adhaerente exſtitiſſe, notasque differentiales aliunde petendas eſſe clare vidi.

CORPVS teres, fere aequale, in viuis ſubrugoſum, in ſpiras contortum, album, ſubgriſeum, morte vero inſtante et poſt mortem, vel aquae fluuiali immiſſum rigeſcit rectaque extenditur, coloremque candidum aſſumit.

PROBOSCIS cylindrica, minor, minoribusque vncinis, at numero pluribus, quam in praecedente. Reliqua ex diario adducere libet:

Sub

Sub finem Martii anni 1777 in inteſtino Gadi *Callariae* Echinorynchum candidum reperi. Aquae fluuiatili immiſſus in lineam rectam ſe extendebat, ac rigidus factus radiculas recentes ſtrictas referebat, glaber, absque ruga oculo perceptibili, altera extremitate appendicula proſtante in angulum acutum inflexa; haec ope microſcopii ſimplicis n. 3. proboſcidem apice et lateribus vncinulis retrouerſim armatam cryſtallinis monſtravit; aquae vero marinae immiſſus ſeſe corrugauit, ac in arcum flexit; omnes tum proboſcidem retraxerunt, parsque antica in quibusdam conico-obtuſa, opaca; in aliis membrana laxa pellucida videbatur.

Medio Aprilis rurſus Gados diſſecui ac Echinorynch. *candidum* macula oblonga aurantia vtrinque pone apicem, proboſcidem ipſam et apicem caudae aurantium inueni, craſſioresque totos aurantios reperi. Alter craſſior rufus proboſcidem videre non permiſit, ſegmentis corporis magis conſpicuis, vterque in corrugatione poſtice acuminatus. Alter *Gadus* in ventriculo habuit reliquias ſquillae aurantias, alter fucum rubrum, an dehinc quoque herbiuorus dici poteſt?

Verſus medium Octobrem duos Gados *barbatos* luſtraui, at in viſceribus ſolis Echinorynchos *candidos* circiter duodecim in ſingulo reperi. In his quoque ſexum diuerſum corpuſculaque oualia et linearia vti in femella *Lucii* oſtendi. MAS *candidi* interaneis gaudet, qualia in mare *Lucii* deſcripſi, at infra binas veſiculas ſerie minorum globorum ſex aliquantum remota inſtruitur, femella ſemper minor mas eſt. FEMINA maioribus et minoribus veſiculis deſtituta, a ventriculo ad anum vsque nihil diſtincti oculo armato in nonnullis, in vnico tamen ſubſtantiam reticularem nigricantem per aream totam longitudinalem effuſam obtulit; vtraque compreſſa ouula exploſit, in hac quoduis areola quaſi

limoſa

limosa cinctum, in illa nudum, at corpusculis linearibus stipatum. *Sacculi* collaterales in quibusdam flauicant ac pellucent, hinc lineola flaua pone proboscidem et interdum apice eiusdem in corpore candidissimo oculo pulchrum animal exhibet.

Sub initium Novembris intestina Gadi *Merlangi* in quatuor speciminibus percontabar, intestinumque rectum totum Ech. *candidi* longitudine maximam partem 2 vnciarum, ac numero 40-50 in quouis horridum reperi.

Primo Decembris in intestino Cyprini *Idbari* Echinorynchum *album* longiorem et alium *aurantium* breviorem ac collum versus crassiorem reperi; ex analogia posteriorum marem credere fas erat, at vterque feminini sexus erat, omnesque cohabitantes, quorum duodecim pressorio sexum extorsi; neque vllius marem invenire potui, licet omnes, vnico excepto, ex intestino oblatos examini subiecerim; similiter in Perca *cernua* die 24 Ianuarii 1778 inquisitae omnes feminae erant; e contra in Gado *Merlango*, die 14 Novembris perquisito, omnes Echinorynchi *laeues* mares erant.

Sub exitum anni Gadum *Callariam* lustraui, totumque intestinum a pyloro ad distantiam vnciae ab ano Echinorynchis vltra ducentis obsitum reperi. Plerique candidi erant, mares breuiores, feminae longiores; aderat passim alia breuior femina, rugosa vtraque in extremitate et toto corpore aequali crassitie, colore flauescente, ac sub ipsa pressione opaca; Proboscis huius, vti candidi, aculeis minimis plurimis confertis obsita, vtramque microscopio et pressorio subieci, in flauescente tamen nec vesiculas et globulos, nec ouula aut ouaria videre potui. Singulare et rarum phaenomenon.

Calyptra,

Calyptra, qua extremitas poſtica in nonnullis Echinorynchis tegitur, quam animalculum deponit, quaeque ope aciculae auferri poteſt, conſtat membrana mucoſa.

In inteſtino Gadi *barbati*, *Merlangi* et *Callariae*, Percae *cernuae*, Cyprini *Idbari* et *Lophii piſcatorii* frequens obuius. Perilluſtris comes a BORCKE Stargardtienſis, eximius naturae ſcrutator, in *Strige* reperit.

Inteſtinum G. *Callariae* craſſius, quam in aliis Gadis minoribus.

Inter Echinorynchos paſſim aderant 8-10 Aſcarides filiformes, pallidae, fuſcae.

Fig. 7. Echinorynchum candidum libere in muco inteſtinali iacentem,

Fig. 8. eundem rigidum tunicae villoſae inhaerentem, vtrumque naturali magnitudine,

Fig. 9. vero et Fig. 10. partem corporis anticam et proboſcidem vncinuloſam ampliatam ſpectandam praebent.

ECHINO-

ECHINORYNCHVS LINEOLATVS.

ECHINORYNCHVS corpore lineolis transuersis fuſcis, medio interruptis.

ECHINORYNCHVS proboſcide cylindrica echinata, inflexa, corpore filiformi rugoſo. *Zool.* d. prodr. 2599.
Taenia haeruca. Pall. *Zooph.* 415.
Dan. Streg - Kratſeren.

Hunc ſequentibus verbis deſcribit Celeb. ZOEGA: CORPVS filiforme, vtrinque obtuſum, rugis transuerſalibus dimidiatis. PROBOSCIS retractilis, cylindrica, ſubtiliſſime et denſiſſime retrorſum echinata, in extremitate parum craſſiore ſubincurua. ANVS terminalis in extremitate oppoſita. Exſerta proboſcide oris annulus distentus et glaber eſt; retracta vero proboſcide, os videtur bilabiatum, labio ſuperiore craſſo prominulo, verticaliter triplicato, inferiore arcuato laeui.

Habitat in Gadi *Luſci*, *Merlangi*, *Callariae* et Cotti *Scorpii* inteſtinis, proboſcidis ope arcte adhaerens.

Quinto Aprilis anno 1777 diſſecui tres Gados *Aeglefinos*:

INTESTINVM pellucidiſſimum, ſubtili luto plerumque repletum; paſſim pellucebant vermiculi ſpirales, albi, rufi et nigricantes diuerſae longitudinis, rugoſi, aquae vero fluuiatili immiſſi rugoſitatem et ſpiralem contorſionem amittebant, recti breui et rigidi extenſi, glabri facti ſunt, ac protenſa proboſcide echinata genus et ſpeciem prodebant, (Echinoryn. nempe *candidi*). Quidam longiores et craſſiores lineolis transuerſis nigris notati, ac linea longitudinali ab vtroque latere pallida, an ſpecie diuerſi. (Echinorynch. *lineolat.*) In quibusdam minorum lumini obuerſis pellucebat ſeries globulorum albidorum verſus poſtica (hi mares). Ab Echinor. Gadi *Callarias* differebant abſentia membranae ſeu vaginae

anticae

anticae pellucidae. Craſſiores nigricantes infra apicem, proboſcide non exſerta, monſtrabant binas papillulas, labiumque ſuperius imminens. Proboſcis vncinulis ſedecim ad minimum ſerierum longitudinalium inſtruebatur, in iunioribus diſtinctioribus, in maioribus nigricantibus ex parte obliteratis. Situs proboſcidis ad angulum obtuſum. Parieti inteſtinorum non adhaerebant vti congeneres, ſed luto iniacebant, forte relaxauerant ſe ſenſu piſcis pridem mortui. Maculam oblongam ad latus oris ſub apicem caudae in his nullam vidi.

Octauo Aprilis diſſecui duos Gados *Molvas.*

Echinorynchi, vti in Gado *Aeglefino*, albi, minores absque lineolis, et maiores lineolis transuerſis nigris, in ipſo luto inteſtinorum. Breui in aqua fluuiatili recta et rigidi extendebantur, lineolis tamen perſiſtentibus; ani veſtigium nullum detegere potui; poſtica extremitas rotundata, teres, glaberrima et laeuis; lineolatae vltra duas vncias in rigore.

Die decimo ſexto Octobris viſcera trium G. *Merlangorum* percontatus ſum; in vno nullum, in reliquorum ſingulo 5 Echinor. *lineolatos* reperi. Femina mare congeneribusque robuſtior et longior, vltra duas vncias, opaca, ne oculo armato quidem pellucet, corpuſculis tamen oualibus et linearibus a ventriculo ad anum repleta; preſſa enim innumerum praeſertim linearium numerum emiſit; pauca oualia; cumque linearium pauca reliquis minora erant, oualiaque in hoc ſpecimine rara eſſent, ea ouaria potius, quam oua eſſe, linearia vero veros embryones; hoc quoque confirmare videntur lineolae curuae in ouariis pellucentes, ac in ouariis euaporatione ruptis reſiduae.

MAS aliquantum pellucidior interanea, qualia in Echin. *candido*, a quo vix vllam differentiam reperire potui, conſpici praebet.

Saepe apex caudae in Echinorynchis vaginula opaca inſtruitur, quae preſſione exuitur.

LEEUWENHOEK primus ſingulare huius generis animalculum detexit, anticamque corporis partem cum protracta proboſcide figura adornauit; dein clariſſimus PALLAS in diſſ. de inteſtin. viuent. nomine *Haerucae*, poſtea in Zoophyt. elench. *Taeniae haerucae*, et demum in XIX. vol. nov. Comment. Acad. Petrop. eius meminit, figuramque t. 9. f. 2. ex inteſtinis Ranae *temporariae* adiecit; an vero ſit a meis ſpeciebus diuerſa, nec ex deſcriptione, nec ex figura ſufficienter patet. Alium Cel. KOELREUTER ſub nomine *acanthocephali* l. c. v. XV. t. 26. communicauit. Hic in Cyprino *Rutilo* inuentus ab illo, quem ego in eodem piſce reperi, valde diuerſus eſt, a ceteris collo proboſcide anguſtiore diſtinguitur. Proboſcis cylindrica, apice truncata, vncinulorum ſeriebus ad minimum octodecim, vncinulisque decem in quauis, hinc circa ducentis tunicae villoſae adhaeret.

Huius et praecedentis ſpeciei quidam in aqua fluviatili vltra triginta horas vitam produxerunt.

In plerisque Gadi ſpeciebus Echin. *candidi* et *lineolati* reperiuntur, hinc nomen *Gadi* triuiale in *lineolatum* mutaui.

Fig. 11. Echinorynchum *lineolatum* corrugatum,
Fig. 12. eundem extenſum naturali,
Fig. 13. anticam eius partem in extenſione cum proboſcide exſerta,
Fig. 14. eandem partem corrugatam cum proboſcide retracta et condita aucta magnitudine ſiſtit.

Tab.

Tab. XXXVIII.

CVCVLLANVS MARINVS.

CVCVLLANVS cinereo luteus, antice obtuſus.

Dan. Hængel-Hætte-ormen. Spids-Hætte-ormen.

Species huius generis prima facie Aſcarides referunt, penitius vero inſpectae nouum genus, quod ex ſingulari capitis altera pagina impreſſi ſeu foueolati ſtructura cucullum mentiente *Cucullanum* dixi.

Vermis ſingulariſſimus cirrisque flexuoſis longis ſplendidiſſimis Hydram fluuiatilem primo aſpectu adeo reuocat, vt, niſi inteſtinalis eſſet, eandem crederes; microſcopio vero viſus dubium excitat, quidnam ſint filamenta ſeu cirri corpore duplo longiores paſſim maculis nigris notati. Tubuli ſunt membrana ſubtili pellucida et reticulari conſtantes, partim vacui, partim materia nigricante expleti, quae paſſim in corpuſcula oualia ſparſa eſt. Haec ouula videntur, adeoque tubuli ſex totidem ouaria, extra corpus nouo phaenomeno cirrorum inſtar fluitantia; vermem enim varie ea mouere vidi, parsque corporis, quam quisque anticam diceret, poſtica eſt.

CORPVS pellucidum oculo armato ſtriatum, antice in tuberculum obtuſum productum; hoc altero latere quaſi ſtigmate impreſſum foueam obſcuram exhibet, vbi os vermis adeſſe videtur. INTESTINVM rufum, in nonnullis ſemel et bis interruptum eſt; in cirrato exemplari vltra medium, in integro in medio corporis nodus protuberans rimula perforatus, qui vuluam denotat; intra hanc et poſtica in cirrato corpuſcula ſparſa, iis ſimilia, quae in tubulis videntur.

Bina tantum cirrati vermis ſpecimina et quidem diuerſo tempore, in altero cirri quidam abrupti erant. Aliud ſequioris ſexus ſaepius reperi duplo fere longius, cauda integra, apice acuminato, in reliquis cirrato ſimile; hoc idem eſſe cum cirrato, poſticamque matris partem inſtante partu in ſex ouaria tubuloſa dirimi, cute externa, neſcio quo modo, euaneſcente, autumarem, niſi quoque feminam integram ouula e rimula vuluae in guttula aquae microſcopio ſubiecta enixam eſſe vidiſſem.

Mas a femina integra ſola nota ſexus diſtingui videtur; eo enim loco, quo cauda attenuari incipit, ac vbi anus eſſe ſolet, exſeritur aculeus ſetaceus nigricans, bicuſpidatus, hic tamen plerumque intra corpus latet, tuberculum vero vuluae in feminis ſemper conſpicitur.

Marem cirratae feminae diu quaeſiui, at cum eum, feminamque integram cum huius mare vna cohabitare viderim, cirratam et integram eandem eſſe ſuſpicio haud leuis eſt.

Muco inteſtini interdum adeo obducuntur, vt hirſuti toti videantur.

Nouo generi Echinorynchum *lacuſtrem*, cuius nomen in Zoologiae prodromo 2598 dedit Cl. ZOEGA, iungere oportet. Accuratius dicitur *Cucullanus lacuſtris, rufus antice truncatus.* Viuis et viuaciſſimis foetibus ſcatentem in Perca *fluuiatili* reperi ſanguineo inteſtino ſplendidiſſimum vermem, cuius quoque mentionem facit Cl. GOEZE Berlin. Beſchäft. 3 B. S. 493. (Fadenwurm im Magen des Aals).

In inteſtinis Gadi rarus.

Fig.

Fig. 1. Cucullanum cirratum naturali,

Fig. 2. eundem aucta magnitudine exhibet.

Fig. 3. Partem corporis cum vulua et ouulis,

Fig. 4. partem cirri cum ouulis dispalatis,

Fig. 5 et 6. frusta membranae cirri reticulatae,

Fig. 7. ouula bina conspicienda praebet, omnia haec valde ampliata.

Fig. 8. Cucullanum integrum naturali magnitudine sistit.

Fig. 9. Feminam cum vulua in medio corporis,

Fig. 10. marem cum spiculo genitali exserto,

Fig. 11. caudam maris muco obductam aucta magnitudine offert.

ERRATA.

Pag. 9. lin. 21. *quaelibet*, leg. *quolibet.* p. 15. lin. 3. *inuoluti viui*, leg. *inuoluta, viua.* p. 21. lin. 1. *Horoth.* leg. *Holoth.* p. 25. lin. 14. *haec* leg. *hoc.* p. 30. lin. 25. *laeuus* leg. *laeuis.* p. 31. lin. 14. *aperturam* leg. *aperturarum.* p. 35. lin. 15. *antice* l. *antico.* p. 36. lin. 6 et 8. *Doribus* leg. *Doridibus.* p. 41. lin. 26. *prima* leg. *pinna.* p. 64. lin. 17. *maius oculis* leg. *maior oculis.* p. 65. lin. 14. *Fig.* 1. leg. *Fig.* 3. p. 68. lin. 6. *longiores* leg. *longos.* p. 68. lin. 10. *cumulato* leg. *crenulato.* p. 68. lin. 23. *sepositis* leg. *sepositae.* p. 69. vlt. *Fig.* 3. leg. *Fig.* 9. p. 71. lin. 12. *Concombu* leg. *Concombre.*